HERRLJUNGA KOMMUN
KOMMUNFULLMÄKTIGE

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2016-04-05

Plats och tid

Kommunhusets sessionssal, Herrljunga kl. 18.30-20.15

Beslutande

Ajournering kl. 19.30-19.50

Thorbjörn Holgersson (C)
Christer Amnehammar (C), tjg. ers. för Andreas Molin (C)
Johnny Carlsson (C)
Uno Sanfridsson (C)
Pia Bondesson (C)
Ingemar Kihlström (KD)
Staffan Setterberg (KD)
Lennart Ottosson (KV)
Ronnie Rexwall (KV)
Kent Johansson (KV)
Inger Gustavsson (L), tjg. ers. för Finn Svensson (L)
Elin Alavik (L)
Jan-Olof Brorsson (L)
Elin Hegg (MP)
Göran Lindgren (M), tjg. ers. för Christina Abrahamsson (M)
Gunnar Andersson (M)
Andreas Johansson (M)
Karin Carlsson (M)
Kerstin Johansson (S)
Robert Andersson (S)
Anette Rundström (S)
Björn Wilhelmsson (S)
Lise-Lotte Hellstadius (S)
Tomas Svennberg (S)
Marie Frost (S)
Bert-Åke Johansson (S)
Kari Hellstadius (S)
Maria Hjalmarson (-)
Tony Niva (SD)
Mika Andersson (V), tjg. ers. för Lillemor Fritioff

Övriga deltagare

Marie Nordqvist, tf kanslichef

Utses att justera

Lise-Lotte Hellstadius (S) och Staffan Setterberg (KD)

Justeringens plats och tid

Kommunhuset 2016-04-12 kl. 15.30

Underskrifter

Sekreterare
Marie Nordqvist

Paragrafer §§ 37-57

Ordförande
Kent Johansson (KV)

Justerande
Lise-Lotte Hellstadius (S)

Staffan Setterberg (KD)

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum

2016-04-05

Datum för anslags uppsättande

2016-04-12

Datum för anslags nedtagande

2016-05-04

Förvaringsplats för protokoll

Kommunhuset Herrljunga

Underskrift

Mirjana Lind

Innehållsförteckning

§ 37 Allmänhetens frågestund 3
§ 38 Svar på medborgarförslag om lekpark vid Mörlandaskolan 4
§ 39 Revisionsberättelse för år 2015 – ansvarsfrihet för styrelse och nämnder för år 2015 6
§ 40 Årsredovisning 2015 för Herrljunga kommun 8
§ 41 Hantering av nämndernas över- och underskott 2015 9
§ 42 Ombudgetering av investeringsmedel från 2015 11
§ 43 Tilläggsanslag för ökad investeringsbudget 2016 för Horsby skola/förskola 12
§ 44 Ansökan om utökad borgensram för nybyggnation på kvarter Styrbjörn 14
§ 45 Godkännande av riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 15
§ 46 Framtidens Herrljunga – Vision 2035 17
§ 47 Stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler 19
§ 48 Ansökan om att sälja fastighet Vreta 6:19 från Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler 21
§ 49 Förändring av taxor och avgifter 2016 för socialnämndens verksamhet 22
§ 50 Rapportering av ej verkställda gynnande beslut SOL och LSS per 2015-12-31 24
§ 51 Redovisning av ej färdigberedda medborgarförslag 2016 25
§ 52 Redovisning av ej färdigberedda motioner 2016 26
§ 53 Avsägelse och tillsättande av uppdrag som ledamot i socialnämnden 27
§ 54 Avsägelse och tillsättande av uppdrag som ledamot i bygg- och miljönämnden 28
§ 55 Avsägelse och tillsättande av uppdrag som ersättare i kommunstyrelsen 29
§ 56 Motion – Organisterad rastaktivitet på kommunens F-6-skolor 30
§ 57 Meddelanden 32

KF § 37 DNR KS 004/2016 910

Allmänhetens frågestund

Inga frågor har inkommit till dagens frågestund.

KF § 38
KS § 52

DNR KS 134/2014 363

Svar på medborgarförslag om lekpark vid Mörlandaskolan

Sammanfattning

Medborgarförslag inkom från Christina Johansson, Mörlanda, 2014-06-24. Förslaget, bygg en annorlunda lekpark vid Mörlanda, innebär en lekplats med annorlunda lekredskap som syftar till att barn kan träna koordination och få stimulans. En lämplig lokalisering i anslutning till elljusspåret i Mörlanda, har tagits fram tillsammans med en offert från upphandlad leverantör av lekplatsutrustningar. Kostnaden uppgår till 250 tkr inklusive belysning och anpassning av anslutning för gångtrafik. Kommunstyrelsen behandlade medborgarförslaget i form av ett tilläggsäskande avseende investeringsbudget för 2016 med 250 tkr. Kommunstyrelsen beslutade då, § 4/2016-01-18, att investeringsäskande avseende Lekpark vid Mörlandaskolan skulle hänskjutas till budgetprocessen 2017-2019.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-03
Tekniska nämnden § 95/2015-11-05

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut:

- Finns utrymme inom tekniska nämndens befintliga budget kan byggandet av Lekpark vid Mörlandaskolan påbörjas under 2016. Saknas utrymme i budget 2016 hänskjuts investeringen till budgetprocessen för 2017-2019.
- Medborgarförslaget anses härmed besvarat.

Johnny Carlsson (C) föreslår att *Medborgarförslaget anses härmed besvarat* ändras till *Medborgarförslaget beviljas.*

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut med Johnny Carlssons (C) ändringsförslag antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Finns utrymme inom tekniska nämndens befintliga budget kan byggandet av Lekpark vid Mörlandaskolan påbörjas under 2016. Saknas utrymme i budget 2016 hänskjuts investeringen till budgetprocessen för 2017-2019.
2. Medborgarförslaget beviljas.

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om kommunstyrelsens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Fortsättning KF § 38

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Finns utrymme inom tekniska nämndens befintliga budget kan byggandet av Lekpark vid Mörlandaskolan påbörjas under 2016. Saknas utrymme i budget 2016 hänskjuts investeringen till budgetprocessen för 2017-2019.
2. Medborgarförslaget beviljas.

KF § 39 DNR KS 129/2014 912

Revisionsberättelse för år 2015 – ansvarsfrihet för styrelse och nämnder för år 2015

Sammanfattning

Revisorerna har granskat kommunens verksamheter under år 2015 och resultatet presenteras för kommunfullmäktige i den årliga revisionsberättelsen. Revisionsberättelsen, som även innehåller ett uttalat stöd, för eller emot, ansvarsfrihet eller anmärkning för styrelsen, nämnd eller beredning i sin helhet, eller för enskild ledamot/ersättare i nämnd eller beredning. Det är det så kallade revisionsansvaret som granskas och prövas. Kommunallagen gör inte någon skillnad på styrelse, nämnd eller beredning. Revisorerna ska kontrollera att verksamheten sker enligt kommunfullmäktiges beslut, riktlinjer och mål, samt enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamheterna ska bedrivas på ett ekonomiskt tillfredställande sätt och med en tillräcklig intern kontroll. Ansvaret för detta är i grunden kollektivt för alla i styrelsen eller i en nämnd, men även individuellt i styrelsen eller nämnd. Alla har samma möjlighet/skyldighet att väcka ärenden.
Fullmäktiges presidium har tagit del av revisionsrapporten för verksamhetsåret 2015 och ser att inga anmärkningar föreslås för styrelsen, någon nämnd eller beredning, även om kritik framförs.

Styrelse, samtliga nämnder och beredning föreslås få ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2015.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport och revisionsberättelse för verksamhetsåret 2015.

Kommunfullmäktiges presidiums förslag till beslut:

Kommunfullmäktige ställer sig bakom revisorernas rapport i sin helhet och nedanstående styrelse, nämnder och beredning, samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ, beviljas ansvarsfrihet för år 2015.
Kommunstyrelse
Socialnämnd
Bildningsnämnd
Teknisk nämnd
Bygg- och miljönämnd
Valnämnd
Servicenämnd IT/Växel/Telefoni
Servicenämnd Ekonomi/Personal
Valberedning

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om revisionsberättelsen läggs till handlingarna och finner att så sker.

Ordföranden frågar om samtliga styrelser, nämnder och bredningar beviljas ansvarsfrihet för 2015 och finner att så sker.

Fortsättning KF § 39

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Revisionsberättelsen läggs till handlingarna.
2. Kommunfullmäktige ställer sig bakom revisonsberättelsen och beviljar styrelsen, samtliga nämnder och beredningar ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2015.

KF § 40
KS § 43

DNR KS 086/2016 942

Årsredovisning 2015 för Herrljunga kommun

Sammanfattning

Ekonomiavdelningen har upprättat årsredovisning 2015 för Herrljunga kommun. Resultatet uppgår till 10,5 mkr vilket är 1,8 mkr sämre än budgeten. Nämnderna, exklusive avgiftsfinansierad verksamhet, redovisar ett överskott på totalt 6,6 mkr. Skatteintäkter redovisar ett utfall som är 2,8 mkr lägre än budgeten. Årets resultat uppgår till 2,2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
Investeringsutgifterna har uppgått till 27,3 mkr. De största investeringarna har utgjorts av ombyggnad av Hagen 3 (5,7 mkr), omklädningsrum/bastu simhallen (3,7 mkr), gatuanläggningar (2,3 mkr) och reinvesteringar i fastigheter (2,6 mkr).
I årsredovisningen redovisas även kommunkoncernen med tillhörande dotterbolag. Nämndernas och styrelsens redogörelser ingår också i årsredovisningen där verksamhetsmål och ekonomin kommenteras. Årsredovisningen innehåller också ett personalavsnitt som tar upp personalnyckeltal, sjukfrånvaron, arbetsmiljö och pensioner

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-03
Herrljunga kommuns årsredovisning 2015

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna upprättad årsredovisning för 2015.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna upprättad årsredovisning för 2015.

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om kommunstyrelsens förslag till beslut antas och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Kommunfullmäktige beslutar att godkänna upprättad årsredovisning för 2015.

KF § 41
KS § 44

DNR KS 112/2016 942

Hantering av nämndernas över- och underskott 2015

Sammanfattning

Enligt kommunens ekonomistyrprinciper ska nämndernas under- respektive överskott överföras till kommande år. Vid fastställande av belopp ska hänsyn tas till orsaker till över/underskott och om beslutad verksamhet uppnåtts. Om ett underskott överförts till nämnd ska detta inarbetas under kommande treårsperiod. Ett överfört överskott är inte nivåhöjande. Ovanstående regler tillämpas i den omfattning som det budgetmässiga läget tillåter.
Ett överfört överskott får tas i anspråk först efter kommunstyrelsens godkännande.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-06

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att överskott från 2015 enligt sammanställningen nedan överförs till överskottsredovisningen och att underskott överförs till nämnds kommunbidrag 2016. Överskott som överförs är inte nivåhöjande.
- Ett överskott överfört till överskottsredovisningen får användas först efter kommunstyrelsens godkännande.

Servicenämnd IT/Växel/telefoni	199
Servicenämnd Ekonomi/personal	-237
Bildningsnämnd	188
Socialnämnd	1 276
Bygg och miljönämnd	459
Teknisk nämnd	484
Summa	**2 369**

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att överskott från 2015 enligt sammanställningen nedan överförs till överskottsredovisningen och att underskott överförs till nämnds kommunbidrag 2016. Överskott som överförs är inte nivåhöjande.

Fortsättning KF § 41
Fortsättning KS § 44

2. Ett överskott överfört till överskottsredovisningen får användas först efter kommunstyrelsens godkännande.

Servicenämnd IT/Växel/telefoni	199
Servicenämnd Ekonomi/personal	-237
Bildningsnämnd	188
Socialnämnd	1 276
Bygg och miljönämnd	459
Teknisk nämnd	484
Summa	**2 369**

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om kommunstyrelsens förslag till beslut antas och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Kommunfullmäktige beslutar att överskott från 2015 enligt sammanställningen nedan överförs till överskottsredovisningen och att underskott överförs till nämnds kommunbidrag 2016. Överskott som överförs är inte nivåhöjande.
2. Ett överskott överfört till överskottsredovisningen får användas först efter kommunstyrelsens godkännande.

Servicenämnd IT/Växel/telefoni	199
Servicenämnd Ekonomi/personal	-237
Bildningsnämnd	188
Socialnämnd	1 276
Bygg och miljönämnd	459
Teknisk nämnd	484
Summa	**2 369**

KF § 42
KS § 45

DNR KS 113/2016 942

Ombudgetering av investeringsmedel från 2015

Sammanfattning

Enligt bokslut 2015 framgår att av tillgängliga investeringsmedel på 43 107 tkr förbrukades 27 329 tkr. Den främsta orsaken till att hela investeringsbudgeten inte nyttjades under 2015 är att några större projekt löper över en längre period och kommer att avslutas under 2016/2017. För att kunna slutföra dessa projekt behöver outnyttjade investeringsmedel från 2015 ombudgeteras till 2016.
I sammanställningen nedan framgår de projekt vars investeringsmedel föreslås ombudgeteras till 2016.

tkr

Projekt	Budget	Förbrukat	Återstår	Förslag till ombudgetering
Hagen 3	7 500	5 669	1 831	1 831
Molla skola/förskola	6 600	61	6 539	6 539
Exploatering Södra Horsby Etapp 1	3 000	581	2 419	2 419
Kvarteret Linden	250	0	250	250
Summa	**17 350**	**6 311**	**11 039**	**11 039**

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-06

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att ombudgetera 11 039 tkr från 2015 års investeringsbudget till 2016 enligt tabell ovan.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att ombudgetera 11 039 tkr från 2015 års investeringsbudget till 2016 enligt tabell ovan.

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om kommunstyrelsens förslag till beslut antas och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Kommunfullmäktige beslutar att ombudgetera 11 039 tkr från 2015 års investeringsbudget till 2016 enligt tabell ovan.

KF § 43
KS § 46

DNR KS 105/2015 942

Tilläggsanslag för ökad investeringsbudget 2016 för Horsby skola/förskola

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fastställde i november 2015 investeringsbudget för 2016-2018. Utredningar och ny information medför ett behov av att ompröva tidigare beslut. En utredning om den beslutade modul-lösningen för förskolan i Horsbyområdet har genomförts i syfte att undersöka de ekonomiska konsekvenserna av en modullösning jämfört med en permanent lösning. Utredningens resultat är att en modullösning blir betydligt dyrare än en permanent lösning
En investering för en permanentlösning innebär att investeringsbudgeten ökar med cirka 33 miljoner. För att klara de finansiella målen behöver antingen investeringstakten minskas de närmaste åren alternativt behöver resultatet höjas. Ovanstående konsekvenser ses som ett bättre alternativ än modullösningen eftersom en dyrare lösning sätter mer press på det tillgängliga kommunbidraget.
En permanentlösning på Horsbyområdet förskjuter investeringen Hagen etapp 4. Det beror på att förskolan inte kan lämna lokalerna i Hagen förrän Horsbyprojektet är avslutat.
Förslaget innebär att investeringsmedel för 2016 utökas med 33 000 tkr för Horsby skola/förskola. Samtidigt föreslås att beslutade investeringar för 2016 som avser ombyggnation av Altorpskolan med 7 500 tkr stryks och hanteras i budgetprocessen 2017- 2019.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-03
Powerpoint Modul vs permanent lösning
Planskiss Horsbyområdet

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Investeringsbudgeten 2016 utökas med 33 000 tkr för Horsby skola/förskola
- Altorpskolan med 7 500 tkr stryks och hanteras i budgetprocessen 2017-2019.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Investeringsbudgeten 2016 utökas med 33 000 tkr för Horsby skola/förskola
2. Altorpskolan med 75 00 tkr stryks och hanteras i budgetprocessen 2017-2019.

Anteckning

Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Liberalerna deltar inte i beslutet.

Fortsättning KF § 43

I kommunfullmäktige bifaller Ingemar Kihlström (KD) och Gunnar Andersson (M) kommunstyrelsens förslag till beslut.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens förslag till beslut antas och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Investeringsbudgeten 2016 utökas med 33 000 tkr för Horsby skola/förskola
2. Altorpskolan med 75 00 tkr stryks och hanteras i budgetprocessen 2017-2019.

Anteckning

Socialdemokraterna, miljöpartiet och liberalerna deltar inte i beslutet.

KF § 44
KS § 49

DNR KS 094/2016 287

Ansökan om utökad borgensram för nybyggnation på kvarter Styrbjörn

Sammanfattning
Herrljunga Bostäder AB har till fullmäktige inkommit med ansökan om utökad borgen på 7 000 tkr för nytt lån som avser nybyggnation av ett fyravåningshus på kvarteret Styrbjörn omfattande totalt 16 stycken lägenheter.
Herrljunga kommun har en tydlig tillväxtvision som uttrycker Våga, Vilja, Växa och en befolkning på 10 000 invånare år 2020. En grundläggande förutsättning för tillväxt är att det byggs nya bostäder i kommunen. Herrljunga Bostäders byggnation av ett fyravåningshus stämmer väl överens med Herrljunga kommuns tillväxtvision.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-08
Herrljunga Bostäders ansökan om utökad borgen 2016-03-03

Förslag till beslut
Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beviljar Herrljunga Bostäder utökad borgen på 7 000 tkr.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
1. Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beviljar Herrljunga Bostäder utökad borgen på 7 000 tkr.

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om kommunstyrelsens förslag till beslut antas och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT
1. Herrljunga Bostäder beviljas utökad borgen på 7 000 tkr.

KF § 45
KS § 50

DNR KS 149/2015 280

Godkännande av riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020

Sammanfattning

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska visa hur kommunen avser leva upp till sitt bostadsförsörjningsansvar och utveckla boendet inom kommunen med syftet att alla ges möjlighet att leva i goda bostäder. Riktlinjerna kan samtidigt ges en vidare funktion som strategidokument för kommunens egna bostadspolitiska mål och för Herrljunga kommer riktlinjerna för bostadsförsörjning 2015-2020 att utgöra ett viktigt underlag till kommunens nya översiktsplan.
Förslaget har varit på remiss till interna såväl som externa aktörer enligt lagkrav och politisk vilja och inkomna synpunkter har i vissa avseenden föranlett ändringar i förslaget. Dokument som förtydligar vilka ändringar som gjorts bifogas ärendet, liksom analys-, underlags- och kartbilagor.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-03
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 BOSTADSPOLITIK (Bilaga 1 KS § 50/2016-03-21)
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 ANALYS (Bilaga 2 KS § 50/2016-03-21)
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 POLITIKDEL Bearbetning efter samråd ändringar gulmarkerade
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 ANALYSDEL Bearbetning efter samråd ändringar gulmarkerade
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 BILAGOR
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 KARTBILAGOR
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 Samrådsredogörelse

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 antas, med förvaltningens förslag till ändringar efter inkomna synpunkter under samrådstiden, av kommunstyrelsen som föreslår kommunfullmäktige att anta detsamma.

Ronnie Rexwall (KV) föreslår följande tillägg under Avsnitt Hållbarhet, rubrik Ekonomisk hållbarhet, målpunkt 3:

- *Bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning ska ha hög tillgänglighet och ligga i närheten av kommunikation.*

Tony Niva (SD) bifaller Ronnie Rexwalls (KV) förslag.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Fortsättning KF § 45
Fortsättning KS § 50

Ordföranden frågar om Ronnie Rexwalls (KV) tilläggsförslag antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 antas (bilaga 1 och 2 KS § 50/2016-03-21), med förvaltningens förslag till ändringar efter inkomna synpunkter under samrådstiden samt följande tillägg under avsnitt Hållbarhet, rubrik Ekonomisk hållbarhet, målpunkt 3:
   - *Bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning ska ha hög tillgänglighet och ligga i närheten av kommunikation.*

I kommunfullmäktige föreslår Lennart Ottosson (KV) följande ändring

- *Bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning ska ha hög tillgänglighet och ligga i närheten av kommunikation.* ändras till *Bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning ska ha hög tillgänglighet och ligga nära service och kommunikationer.*

Anette Rundström (S) bifaller kommunstyrelsens förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Ordföranden frågar om Lennart Ottossons (KV) ändringsförslag antas och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 antas (bilaga 1 och 2 KS § 50/2016-03-21), med förvaltningens förslag till ändringar efter inkomna synpunkter under samrådstiden samt följande tillägg under avsnitt Hållbarhet, rubrik Ekonomisk hållbarhet, målpunkt 3:
   - *Bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning ska ha hög tillgänglighet och ligga nära service och kommunikationer.*

KF § 46
KS § 53

DNR KS 064/2016 101

Framtidens Herrljunga – Vision 2035

Sammanfattning

Herrljunga kommuns utvecklingsplan "Växtkraft 10 000 – Våga – Vilja – Växa togs fram under tiden 2008 – 2009. Planen antogs av kommunfullmäktige i februari 2009. Det har nu gått ganska exakt sju år sedan planen antogs. Planen gäller med slutmål 2020.
De därtill hörande och styrande Inriktningsmålen och i målmodellen fastställda prioriterade mål, strukturförändrades och rationaliserades inför budgetåret 2015. Avsikten i kommunfullmäktiges beslut är att inriktningsmålen och de prioriterade målen ska gälla för mandatperioden 2015-2019, med smärre justeringar.
Det är angeläget att se framåt, förslagsvis med målbilden 2035 för "Framtid Herrljunga". För detta krävs genomförande av en utvärdering av Vision 2020 samt att metod och tidsplan för framtagandet av Vision "Framtid Herrljunga 2035".
Kommunstyrelsens förvaltning ska arbeta fram förslag till arbetsform, metod och budget för genomförandet av visionsarbetet Framtidens Herrljunga, Vision 2035.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet med bilaga daterad 2016-02-11 (bilaga 1 KS § 53/2016-03-21)

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta påbörja arbete med Vision 2035 samt fastställa tidsplan enligt förslag, för arbete med utvärdering av Vision Våga-Vilja-Växa och för arbete med framtagandet av Vision 2035, Framtid Herrljunga.

Finn Svensson (L) bifaller förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige beslutar att påbörja arbete med Vision 2035 samt fastställa tidsplan enligt förslag (bilaga 1 KS § 53/2016-03-21), för arbete med utvärdering av Vision Våga-Vilja-Växa och för arbete med framtagandet av Vision 2035, Framtid Herrljunga.

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om kommunstyrelsens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Fortsättning KF § 46

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Kommunfullmäktige beslutar att påbörja arbete med Vision 2035 samt fastställa tidsplan enligt förslag (bilaga 1 KS § 53/2016-03-21), för arbete med utvärdering av Vision Våga-Vilja-Växa och för arbete med framtagandet av Vision 2035, Framtid Herrljunga.

KF § 47
KS § 54

DNR 085/2016 901

Stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Sammanfattning

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler lyder under stiftelselagen och registreringsmyndighet är Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler instiftades 1962. Stiftelsen ska vara undantaget från tillsyn enligt lagen den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser.
I ärendet beskrivs bakgrund, bedömningsbakgrund, bedömning och konsekvenser samt ett antal bilagor.
I bedömningen betonas stiftelselagens bestämmelser avseende begreppet permutation, då permutation ska begäras hos Kammarkollegiet, om stadgar i stiftelse ska förändras. Kommunchefens bedömning är att Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers ursprungsstadgar gäller, då permutation inte är begärd. Permutation kan enbart begäras av stiftelsens styrelse. Vidare är det viktigt att betona att efter att kommunen bildat stiftelsen, har kommunen ingen påverkan på stiftelsen utöver det som är angivet i stadgarna.
Lagstiftning angivet i ärendet har inte bifogats av praktiska skäl, men dessa finns att läsa på internet "lagen.nu".

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-01
KF.s protokoll 1962-04-03 § 23, § 24
KF.s protokoll 1962-12-17 § 88
KF.s protokoll 1984-06-26 § 85
KF.s protokoll 1990-11-27/28 § 126
KF.s protokoll 1998-05-26 § 32
Kopia på avskrivet dokument avseende Ursprungsstadgar (KF.s protokoll 1962-12-17 § 88)

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen godkänner och överlämnar rapporten till kommunfullmäktige.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner och överlämnar rapporten till kommunfullmäktige.

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om kommunstyrelsens beslut antas och finner att så sker.

Fortsättning KF § 47

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Kommunfullmäktige godkänner rapporten och lägger den till handlingarna.

KF § 48
KS § 55

DNR KS 103/2016 264

Ansökan om att sälja fastighet Vreta 6:19 från Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Sammanfattning
Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler ansöker om att få sälja fastigheten Vreta 6:19 för ett pris av 800 tkr. Köparen har tänkt att på sikt ändra fastigheten till bostäder.

Beslutsunderlag
Ansökan inkommen 2016-03-09
Karta över situationsplan

Förslag till beslut
Kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut:

- Kommunfullmäktige föreslås bevilja Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers ansökan att sälja fastigheten Vreta 6:19 för ett pris av 800 tkr.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
1. Kommunfullmäktige föreslås bevilja Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers ansökan att sälja fastigheten Vreta 6:19 för ett pris av 800 tkr.

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om kommunstyrelsens förslag antas och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT
1. Kommunfullmäktige beviljar Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers ansökan att sälja fastigheten Vreta 6:19 för ett pris av 800 tkr.

KF § 49
KS § 56

DNR KS 098/2016 170

Förändring av taxor och avgifter 2016 för socialnämndens verksamhet

Sammanfattning

Riksdagen beslutade i december att ändra Socialtjänstlagens kap 8 § 5 som reglerar de avgifter som kommunen får ta ut av enskilda för hemtjänst, dagverksamhet och insatser enligt hälso- och sjukvårdslagen. Ändringen innebär att kommunen har rätt att höja maxtaxan från högst en tolftedel av 0,48 gånger prisbasbeloppet till 0,5392. Beslutet börjar gälla från 1 juli 2016.
Beslutet innebär att kommunen kan höja maxtaxan från 1 juli samt att avgiften för nivå 3 hemtjänst, dagverksamhet, omsorgsavgift för korttidsplats och särskilt boende höjs. Beräknad ändring är från 1 772 kr/månaden till 1 991 kr. Förändringar kan ske med utgång från socialstyrelsens meddelandeblad som de släpper inför förändring av maxtaxan. Dagstaxan förändras från 59 kr till 63 kr.
I och med ändringen av avgiften för nivå 3 hemtjänsten bör även nivå 1 och 2 justeras uppåt. Detta skulle innebära en höjning från en tolftedel av 15% av prisbasbeloppet till 17 % för nivå 1 och från en tolftedel av 30% av prisbasbeloppet till 33 % för nivå 2. Detta innebär att nivå 1 höjs från 554 kr/månad till 628 kr/månaden och nivå 2 höjs från 1 108 kr till 1 218 kr.
I samband med lagändringen kommer kommunen få lägre skatteintäkter från staten.
Idag finns en avgift för tvätt med i Taxor och avgifter. Tvätten ingår i omsorgsavgiften och kan därför inte tas ut separat.

Beslutsunderlag

Socialnämnden § 29/2016-03-01

Förslag till beslut

Socialnämndens förslag till beslut:

- Taxor och avgifter 2016 korrigeras så att maxtaxan och avgiften för nivå 3 hemtjänsten, dagverksamhet, omsorgsavgiften för korttidsplats och särskilt boende från en tolftedel av 0,48 gånger prisbasbeloppet till en tolftedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet. Höjningen börjar gälla från 1 juli 2016.
- Avgiftsnivå 1 för hemtjänsten höjs till en tolftedel av 17 % av prisbasbeloppet och avgiftsnivå 2 höjs till en tolftedel av 33 % av prisbasbeloppet.
- Avgifter för tvätt upphör.
- Beslutet överlämnas till kommunfullmäktige för fastställande.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om socialnämndens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Fortsättning KF § 49
Fortsättning KS § 56

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Taxor och avgifter 2016 korrigeras så att maxtaxan och avgiften för nivå 3 hemtjänsten, dagverksamhet, omsorgsavgiften för korttidsplats och särskilt boende från en tolftedel av 0,48 gånger prisbasbeloppet till en tolftedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet. Höjningen börjar gälla från 1 juli 2016.
2. Avgiftsnivå 1 för hemtjänsten höjs till en tolftedel av 17 % av prisbasbeloppet och avgiftsnivå 2 höjs till en tolftedel av 33 % av prisbasbeloppet.
3. Avgifter för tvätt upphör.
4. Beslutet överlämnas till kommunfullmäktige för fastställande.

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om kommunstyrelsens förslag till beslut antas och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Taxor och avgifter 2016 korrigeras så att maxtaxan och avgiften för nivå 3 hemtjänsten, dagverksamhet, omsorgsavgiften för korttidsplats och särskilt boende från en tolftedel av 0,48 gånger prisbasbeloppet till en tolftedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet. Höjningen börjar gälla från 1 juli 2016.
2. Avgiftsnivå 1 för hemtjänsten höjs till en tolftedel av 17 % av prisbasbeloppet och avgiftsnivå 2 höjs till en tolftedel av 33 % av prisbasbeloppet.
3. Avgifter för tvätt upphör.

KF § 50
KS § 57

DNR KS 010/2015 730

Rapportering av ej verkställda gynnande beslut SOL och LSS per 2015-12-31

Sammanfattning

Socialnämnden ska till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SOL och 9 § LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen får respektive beslut. Socialnämnden ska även rapportera gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SOL och 9 § LSS som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Nämnden ska vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen får respektive beslut.
Denna rapporteringsskyldighet regleras i 16 kap 6 h § SOL och 28h § LSS.
Anledning till ej verkställda beslut är oftast bristande resurser.
Det rapporterade ärendet gällande trygghetslarm är på grund av att det saknas fast telefoni. Personen är för närvarande ej heller hemma under en längre tid.
Gällande de rapporterade ej verkställda besluten gällande kontaktpersoner, är i ett ärende delvis verkställt och det andra ärendet pågår möten med möjlig kontaktperson.

Beslutsunderlag

Socialnämnden § 11/2016-02-02

Förslag till beslut

Socialnämndens förslag till beslut:

- Kommunfullmäktige föreslås lägga rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS per 2015-12-31 till handlingarna.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om socialnämndens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS per 2015-12-31 läggs till handlingarna.

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om kommunstyrelsens förslag till beslut antas och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS per 2015-12-31 läggs till handlingarna.

KF § 51
KS § 58

DNR KS 044/2016 901

Redovisning av ej färdigberedda medborgarförslag 2016

Sammanfattning
Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning ska kommunstyrelsen i april varje år redovisa ej färdigberedda medborgarförslag.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-04

Förslag till beslut
Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunfullmäktige lägger redovisningen av ej färdigberedda medborgarförslag våren 2016 till handlingarna.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
1. Kommunfullmäktige lägger redovisningen av ej färdigberedda medborgarförslag våren 2016 till handlingarna.

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om kommunstyrelsens förslag till beslut antas och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT
1. Kommunfullmäktige lägger redovisningen av ej färdigberedda medborgarförslag våren 2016 till handlingarna.

KF § 52
KS § 59

DNR KS 045/2016 901

Redovisning av ej färdigberedda motioner 2016

Sammanfattning
Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning ska kommunstyrelsen i april varje år redovisa ej färdigberedda motioner.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-04

Förslag till beslut
Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunfullmäktige lägger redovisningen av ej färdigberedda motioner under våren 2016 till handlingarna.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
1. Kommunfullmäktige lägger redovisningen av ej färdigberedda motioner under våren 2016 till handlingarna.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT
1. Kommunfullmäktige lägger redovisningen av ej färdigberedda motioner under våren 2016 till handlingarna.

KF § 53 DNR KS 005/2016 111

Avsägelse och tillsättande av uppdrag som ledamot i socialnämnden

Sammanfattning
Tony Niva (SD), [redacted] Ljung har i skrivelse daterad 2016-04-01 begärt entledigande från uppdraget som ledamot i socialnämnden.

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om Tony Nivas (SD), [redacted] Ljung begäran om entledigande godkänns och finner att så sker.

Sverigedemokraterna föreslår Auli Karnehed (SD), [redacted] Herrljunga till ny ledamot i socialnämnden. För resterande tid av mandatperioden.

Ordföranden frågar om sverigedemokraternas förslag antas och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Tony Nivas (SD), [redacted] Ljung begäran om entledigande från uppdraget som ledamot i socialnämnden beviljas.
2. Auli Karnehed (SD), [redacted] Herrljunga väljs till ny ledamot i socialnämnden. För resterande tid av mandatperioden.

KF § 54 DNR KS 005/2016 111

Avsägelse och tillsättande av uppdrag som ledamot i bygg- och miljönämnden

Sammanfattning

Malin Berg (SD), [redacted] Ljung har i skrivelse daterad 2016-04-01 begärt entledigande från uppdraget som ledamot i bygg- och miljönämnden.

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om Malin Bergs (SD), [redacted] Ljung begäran om entledigande godkänns och finner att så sker.

Sverigedemokraterna föreslår Nils-Åke Johansson (SD), [redacted] Herrljunga till ny ledamot i bygg- och miljönämnden. För resterande tid av mandatperioden.

Ordföranden frågar om sverigedemokraternas förslag antas och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Malin Bergs (SD), [redacted] Ljung begäran om entledigande från uppdraget som ledamot i bygg- och miljönämnden beviljas.
2. Nils-Åke Johansson (SD), [redacted] Herrljunga, väljs till ny ledamot i bygg- och miljönämnden. För resterande tid av mandatperioden.

KF § 55 DNR KS 005/2016 111

Avsägelse och tillsättande av uppdrag som ersättare i kommunstyrelsen

Sammanfattning

Finn Svensson (L), [redacted] Herrljunga har i skrivelse 2016-04-01 begärt entledigande från uppdraget som ersättare i kommunstyrelsen.

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om Finn Svenssons (L), [redacted] Herrljunga begäran om entledigande godkänns och finner att så sker.

Liberalerna föreslår Jan-Olof Brorson (L), [redacted] Herrljunga till ny ersättare i kommunstyrelsen. För resterande tid av mandatperioden,

Ordföranden frågar om liberalernas förslag antas och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Finn Svenssons (L), [redacted] Herrljunga begäran om entledigande från uppdraget som ersättare i kommunstyrelsen beviljas.
2. Jan-Olof Brorsson (L), [redacted], väljs till ny ersättare i kommunstyrelsen. För resterande tid av mandatperioden.

KF § 56 DNR KS 149/2016 630

Motion – Organisterad rastaktivitet på kommunens F-6-skolor

Sammanfattning

Motion inkom 2016-04-01 från Marie Frost (S)

"På många skolor i Sverige är det idag vanligt att det bedrivs organiserad rastaktivitet, som går ut på att en pedagog vid ett eller flera tillfällen i veckan anordnar och leder aktiviteter för eleverna. Syftet med att erbjuda eleverna olika vuxenledda aktiviteter på sina raster är bland annat att förebygga trakasserier och kränkande behandling, fånga upp de elever som riskerar att hamna i utanförskap och skapa sammanhang där relationer kan byggas. Internationell forskning pekar ut rasterna som tillfällen under skoldagen då många elever känner sig otrygga och då många utsätts för trakasserier eller kränkande behandling.

Georgios Karpathakis från Underbara ADHD berättade på en föreläsning som anordnades av kommunen till kommunens pedagoger den 13 augusti 2015, att barn med ADHD (ca 3-6% av alla elever i grundskolan har ADHD) löper 10 gånger så stor risk för att bli mobbade och att de ofta upplever rasterna som otrygga. Organiserad rastaktivitet kan därför fylla en mycket viktig funktion, på flera olika sätt.

Den 27 oktober 2015 fick alla pedagoger på våra F-6-skolor samt på våra fritidshem en heldags föreläsning av Olof Jonsson, en fritidspedagog som sedan 2006 arbetat i lönköpings kommun med uppdraget att utveckla rastverksamheten. Olof berättade att på den skolan han arbetade på kunde det konstateras att rastaktiviteterna hade lett till bland annat färre konflikter, ett ökat elevinflytande och att ensamma elever lättare kunde söka sig in i leken.

Under ett par års tid har kommunen fokuserat extra mycket på inkludering och pedagogerna har fått utbildningsdagar kopplade till olika sorters inkluderingsarbete. Rastaktiviteter ledda av en pedagog kan vara en viktig del i inkluderingsarbetet. Där organiserade rastaktiviteter bedrivs på kommunens skolor idag görs det ihop med det vanliga rastvärdsskapet och förekommer på initiativ av drivna och engagerade pedagoger eller på uppdrag av rektor. I dagsläget ingår planeringen av rastaktiviteter på den ordinarie planeringstiden. För att skapa tillräckliga förutsättningar för att alla enheter ska kunna bedriva en bra och utvecklande rastaktivitet hade det varit önskvärt med t.ex. en ansvarig pedagog på varje skola för rastaktiviteterna, där tid och medel är avsatt särskilt för detta uppdrag. Det hade också varit önskvärt med särskilda redskap avsedda för styrda rastaktiviteter samt eget förråd för dessa, vilket enligt Olof är en bra förutsättning för att kunna erbjuda eleverna aktiviteter som de normalt inte leker ändå.

Rastaktiviteter är något Socialdemokraterna i Herrljunga vill uppmuntra och avsätta medel till.

Fortsättning KF § 56

Med anledning av ovanstående yrkar jag till följande:
- *Att Bildningsnämnden får i uppdrag att tillföra att organiserad rastaktivitet bedrivs på samtliga av kommunens F-6-skolor.*

- *Att Bildningsnämnden för 2016 erhåller 300 tkr i extra bidrag för att skapa förutsättningar för organiserade rastaktiviteter.*

- *Att de extra resurserna tas från Kommunstyrelsens konto för politiska prioriteringar".*

Ordföranden frågar om ärendet överlämnas till kommunstyrelsen för beredning och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.

KF § 57

Meddelanden

Följande meddelanden redovisades vid sammanträdet

Nr	*Meddelande*	*DNR*
1	PM och rapportering avseende behov av bostäder med anledning av önskad inflyttning och ökat mottagande av nyanlända	KS 092/2016 109
2	Årsredovisning Herrljunga Elektriska AB, 556006-9816	KS 133/2016 912
3	Årsredovisning Herrljunga Vatten AB, 556739-5347	KS 134/2016 912
4	Årsredovisning Herrljunga Elkraft AB, 556525-9206	KS 135/2016 912
5	Årsredovisning Herrljunga Bostäder AB, 556508-0909	KS 131/2016 912
6	Årsredovisning Herrljunga Hotellfastighets AB, 556078-7573	KS 132/2016 912
7	Årsredovisning Nossan Förvaltningsaktiebolag, 556637-5746	KS 136/2016 912

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT
Samtliga meddelanden läggs till handlingarna.

Bilaga 1, KS § 50/2016-03-21

DIARIENUMMER:	149/2015
FASTSTÄLLD:	2016-04-05
VERSION:	Antagande
SENAST REVIDERAD:	2016-03-03
GILTIG TILL:	2019-12-31
DOKUMENTANSVAR:	Kommunstyrelsen

Riktlinje

Riktlinjer för Bostadsförsörjningen, Kommunstyrelsens förvaltning

Kommunfullmäktige beslutar om dessa riktlinjer enligt Lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383). Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för dokumentet medan andra nämnder samt kommunala bolag berörs i olika delar.

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Förord

Innehåll

INLEDNING 2
Bakgrund 2
Process 2
Avgränsning 2
BOSTADSPOLITIK 3
Mål 3
Hållbarhet - social, miljömässig och ekonomisk – punktlista mål & riktlinjer 4
MÅL 4
RIKTLINJER 4
Strategier 6
Verktyg för genomförande 7
Åtgärder, ansvar, tidsplan 9
Tabell över ansvar för genomförande av mål och riktlinjer 10
Framtidsalternativ 11

INLEDNING

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska visa hur kommunen avser leva upp till sitt bostadsförsörjningsansvar och utveckla boendet inom kommunen med syftet att alla ges möjlighet att leva i goda bostäder. Riktlinjerna kan samtidigt ges en vidare funktion som strategidokument för kommunens egna bostadspolitiska mål och för Herrljunga kommer riktlinjerna för bostadsförsörjning 2016-2020 att utgöra ett viktigt underlag till kommunens nya översiktsplan. Detta dokuments upplägg omfattar: mål, riktlinjer, strategier samt genomförande, medan analyser och underlag har sammanställts i en bilaga.

Bakgrund

Lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar kräver att kommuner varje mandatperiod beslutar om aktuella riktlinjer för sin bostadsförsörjning. Herrljungas kommunfullmäktiges senaste beslut om sådana riktlinjer togs år 2009 och ansågs aktuella till och med 2014. Under 2015 har detta dokument arbetats fram utifrån nya förutsättningar för bostadsförsörjningen i kommunen samt efter en ändring (SFS 2013:866) av lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

Process

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska enligt lag beslutas av kommunfullmäktige och vägen dit går genom beslut i kommunstyrelsen, som är ansvarig för handläggning av ärendet. Lagen kräver också att kommunens planering för bostadsförsörjning ska samrådas med berörda kommuner, länsstyrelsen, aktören med ansvar för regionalt tillväxtarbete i länet och andra regionala organ. Ett förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen har sänts på remiss med två månaders svarstid, 1 december – 31 januari, till geografiskt angränsande kommuner, Sjuhärads kommunalförbund, Länsstyrelsen i Västra Götaland, Västra Götalandsregionen, samtliga kommunala nämnder och bolag i Herrljunga samt gruppledare i de politiska partierna. På hemsidan har allt remissmaterial legat tillgängligt så att även enskilda har getts möjlighet att inkomma med synpunkter. Remissvaren har sammanställts i en bilaga.

Förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen har framställts av planeringssekreterare parallellt med den påbörjade processen för en ny översiktsplan. En samordning av kunskap från kommunens förvaltningar, det kommunala bostadsaktiebolaget Herrljungabostäder samt Fokus Herrljunga, kommunalt bolag för näringslivsutveckling, har gjorts inför samrådet. Plankommittén med politisk representation från kommunstyrelsen och Bygg- och miljönämnden har fungerat som styrgrupp för arbetet.

Avgränsning

Ambitionen för detta dokument är dels att uppfylla lagkrav och dels att utgöra stöd och styrning för det kommunala planerings- och utvecklingsarbetet, genom att vara ett underlag för översiktsplanering, prioritering av detaljplanering samt vägledande vid bygglovsprövning – när det gäller bostadsbyggande men i en vidare bemärkelse hela den bebyggda miljön som utgör invånarnas livsmiljö och gemensamma vardagsrum.

Innehållet i detta dokument avser all bostadsbyggnation inom kommunens geografiska område och alltså inte bara det som planeras och byggs i kommunal regi. Detta för att bostadsförsörjningsansvaret omfattar alla kommuninvånare och för att bostadsmarknaden spänner över hela bostadsbeståndet oavsett aktör. Det kommunala bostadsbolaget har dock en särskild roll när det gäller kommunens uppgift att tillgodose alla möjligheten till en god bostad.

www.bobygget.se

BOSTADSPOLITIK

Mål

Kommunens mål av relevans för bostadsförsörjningen:

Bostadsbyggande

- Totalt 50 nya bostäder påbörjas (markarbeten) per år till år 2020, varav:
    - 25 nya hyresrätter per år, i snitt inom femårsintervall
    - 25 nya villor/bostadsrätter/äganderätter per år, i snitt inom femårsintervall
- Bostadsbyggande ska i huvudsak ske i kommunens tätorter och småorter (>60% av alla påbörjade bostadslägenheter)
- Bostadsbyggande på landsbygden ska i huvudsak ske i närhet av annan bebyggelse, kollektivtrafikhållplatser, skolor (>80% av alla påbörjade bostadslägenheter)

Planberedskap

- Minst ett 20-tal avstyckade kommunala villatomter på detaljplanelagt område
- Utpekade områden för flerbostadshus där detaljplan kan påbörjas omgående ska finnas i alla utvecklingsområden

Markreserv

- Kommunägd mark med goda lägeskvaliteter som totalt rymmer minst ett 50-tal villatomter
- Kommunägd mark lämplig för flerbostadshus ska finnas i alla utvecklingsområden

Bostadsbehov

- Viss nyproduktion ska direkt anpassas för de i analysen identifierade befolkningsgrupper med särskilda bostadsbehov som inte marknaden tillgodoser
- Vid nyproduktion av hyreslägenheter ska nytillskottet på bostadsmarknaden medge ett utrymme i det befintliga hyresrättsbeståndet där lägenheter öronmärks för de grupper som nämns ovan

Hållbarhet - social, miljömässig och ekonomisk – punktlista mål & riktlinjer

Social hållbarhet:

MÅL
- Kommunens invånare och besökande ges goda möjligheter till rörelse i vardagen
- Boende och besökande i kommunen ges många chanser att mötas och interagera med varandra
- Boende i kommunen är toleranta och nyfikna gentemot varandras olikheter och egenskaper

RIKTLINJER
- Bostadsområden ska erbjuda en blandning av upplåtelseformer för att motverka segregation
- Nya bostäder planläggs i lägen där gång- och cykel utgör det effektivaste transportmedlet till lokala målpunkter
- Lokalgator planeras så att en nätverksstruktur bildas för fotgängare

MÅL
- Det offentliga rummet är tydligt definierat och tillgängligt för alla individer och samhällsgrupper
- Den byggda miljön är väl omhändertagen och befolkad och trygg större del av dygnet
- Platser som kan upplevas som otrygga blir färre i takt med förnyelse och nyexploatering

RIKT-LINJER
- Kvarter utformas med tydliga avgränsningar mellan offentliga och privata ytor
- Bostäder bör blandas med icke störande verksamheter
- Parkeringsytor bör delas i mindre enheter och parkering längs gata bör nyttjas där det är möjligt

Miljömässig hållbarhet:

MÅL
- Tätorter förtätas för att behålla fördelarna med ett nära samhälle, med tågstationen som nav
- I tätorter är den mänskliga skalan utgångspunkt vid dimensionering av ytor, höjder och avstånd
- Vid planläggning för nya bostäder inom tätort är bilparkering lågt prioriterad
- Parker och grönområden bevaras och vinner mark på bekostnad av hårdgjorda ytor
- Energisnål och klimatanpassad byggnation ökar och kommunens egen produktion är hållbar

RIKTLINJER
- Nya bostäder ska planeras inom gång-/cykelavstånd till tågstation
- Ytor som kan exploateras för stadsmässig bebyggelse används inte för parkeringslösningar
- Tillgång till pendling med tåg överordnas tillgång till bilparkering vid lokalisering av ny bebyggelse
- Tillgång till grönområden för rekreation ska säkerställas inom 600 meter från nya bostäder som planeras inom tätort
- Energisnål och klimatanpassad byggnation ska främjas

MÅL
- Områden eller företeelser med natur- och/eller kulturvärde ska hanteras som en resurs i samhällsbyggnadsprocessen och värderas ur ett ekosystemtjänstperspektiv
- Skyddade områden inom kommunen ska öka i antal och omfattning

RIKTLINJER
- Vid planläggning för nya bostäder och vid bygglovsprövning ska hänsyn tas till eventuell påverkan på skyddade områden
- Skyddade områden och andra grönområden och natur- och kulturmiljöer ska ses som en resurs för invånares rekreation och integreras i relevanta planområden för nya bostäder
- Naturområden ska vid planläggning analyseras ur ett ekosystemtjänstperspektiv

Ekonomisk hållbarhet:

MÅL

- Herrljunga ska erbjuda så attraktiva boendealternativ att det kan locka inflyttare från övriga regionen och skapa ett positivt flyttningsnetto
- Kommunen ska ha en tillräcklig utvecklingsberedskap med resurser för hela samhällsbyggnads-processen med aktuella planeringsunderlag och proaktiv strategisk planering

RIKT-LINJER

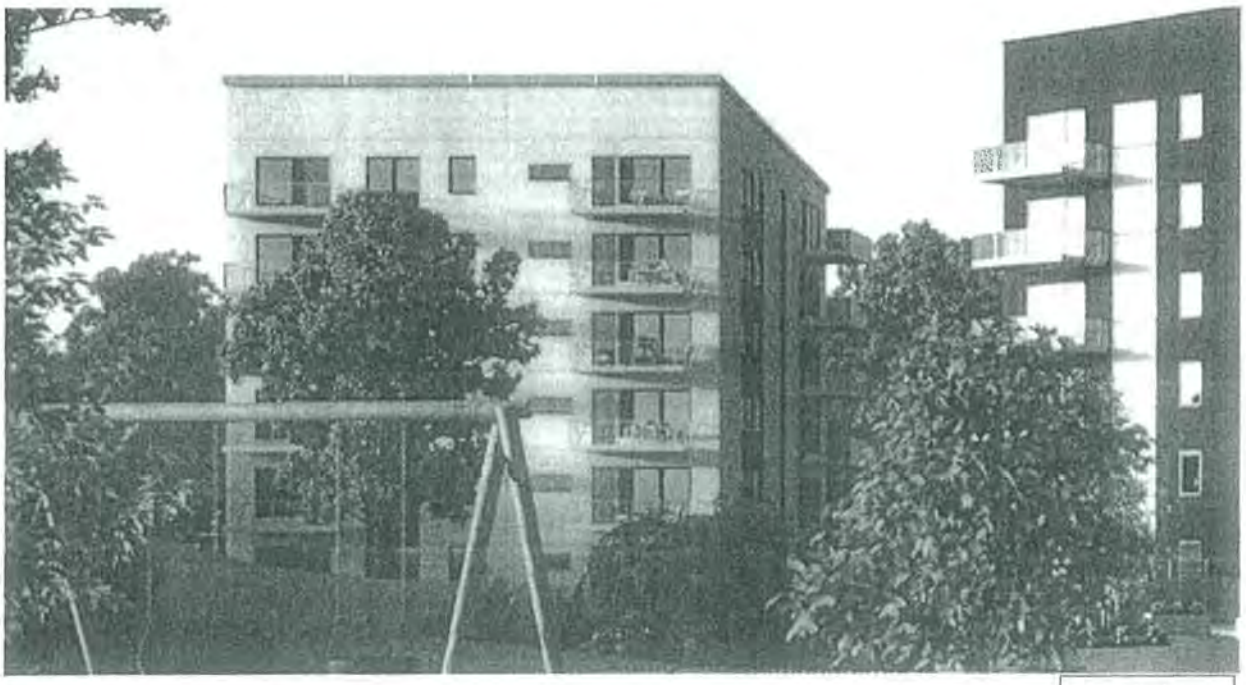
- o Livsstilsboenden och andra typer av nischade boendealternativ ska främjas
- o Planläggningen och utformningen av allmänna platser ska göras med stor omsorg så att tätorterna som helhet utgör attraktiva boendemiljöer

MÅL

- Bostäder ska lokaliseras med hänsyn till befintligt/planerat serviceutbud så att underlag för detta upprätthålls.
- Markanvändning i tätorter optimeras och exploateringsgrad anpassas efter lägets potential

RIKTLINJER

- o Bostadsområden ska lokaliseras med närhet till service för att minimera framtida transportkostnader för samhället såsom hemtjänst, skolskjuts och i samband med drift och underhåll
- o Markvärdet ska vid planläggning och exploatering tas till vara så att platsens ekonomiska potential används effektivt

www.herbo.nu

Strategier

- ***Flyttkedjor*** – fokusera kommunalt byggande på bekväma lägenheter som lockar dels äldre husägare med utflyttade barn att sälja sina villor till yngre familjer, dels hyresgäster med betalningsförmåga att byta sina äldre billigare lägenheter till nya dyrare vilket frigör lämpliga lägenheter för t.ex. ungdomar.
- ***Blandade upplåtelseformer*** – för en dialog med byggherrar om lämpliga upplåtelseformer vid varje exploateringstillfälle för att åstadkomma en blandning av upplåtelseformer i alla bostadsområden.
- ***Förtätning*** – bygg tätare i redan tätbebyggda lägen för att optimera värdet av de tillgångar som finns, inte minst infrastruktur.
- ***Livsstilsboenden*** – locka inflyttare med möjligheten att kombinera särskilda intressen eller behov med boendet.
- ***Kvalitet och identitet*** – locka inflyttare med en tydlig lokal prägel och hög kvalitet på bebyggelse och den bebyggda miljön.
- ***Handel och service*** – säkerställ att kommersiell och offentlig service bevaras och utvecklas för att behålla och stärka attraktiviteten som tillgången till service ger, i kombination med det lantliga boendet.
- ***Natur och kultur*** – värna befintliga, och möjligheten till nyskapande av, natur- och kulturvärden för en attraktiv och stimulerande livsmiljö.
- ***Regional samverkan*** – driv en bred samverkan med grannkommuner och regionala aktörer för att skapa gemensamma nyttor.
- ***Pendling, infrastruktur och kollektivtrafik*** – driv en aktiv och kontinuerlig politik i regionen och kommunalförbundet för att säkerställa ett vidmakthållande och en utveckling av både infrastruktur och kollektivtrafik som stärker Herrljunga som pendlingskommun.

www.bygggemenskap.se

Verktyg för genomförande

Det finns stora skillnader i vad kommunen som aktör kan påverka i bostadsbyggnadsprocessen – den största möjligheten till styrning finns i de tidiga skedena i processen med planberedskap, planläggning och exploatering. När det sedan kommer till byggande tar marknaden vid om det inte är det kommunala bostadsaktiebolaget som bygger, vilket uppskattningsvis bör gälla i drygt hälften av nyproducerade lägenheter enligt målsättning för bostadsbyggandet de kommande fem åren.

Följande är rekommendationer för hur kommunen bör nyttja verktygen för att skapa förutsättningar för måluppfyllelse.

Samhällsbyggnadsprocess

Det är en lång process som ska fungera från det att ett bostadsbehov uppstår eller blir känt till det att inflyttning kan ske. Kommunen är den centrala aktören i den processen stillsammans med andra myndigheter och privata intressenter. Även inom kommunen finns en rollfördelning där olika uppgifter är fördelade och det interna arbetsflödet är i sig en komplicerad process. För att optimera den interna processen bör den kartläggas och dokumenteras som en rutin i samförstånd mellan alla inblandade parter.

Det finns även ett stort behov av att strukturera informationen som finns om planer och byggrätter, på kommunal mark såväl som på privatägd mark, för att bättre ta tillvara markens potential. Detta arbete måste ske digitalt och centralt så att informationen blir tillförlitlig och enkelt kan hållas aktuell.

Strategiskt markförvärv

Kvaliteten (användbarhet, läge etc.) och kvantiteten på kommunens markinnehav påverkar i hög grad hur kommunen kan omsätta sina planer och strategier i praktiken och skapa det samhälle som utmålats i mål och visioner. Därför bör ett strategiskt arbete bedrivas när det gäller kommunens markpolitik.

Planberedskap

Genom det kommunala planmonopolet i Sverige råder kommunen helt och hållet själv över planläggningen, och det gäller därför att kommunen för en proaktiv planpolitik för att något ska hända. Kommunens suveränitet i frågan innebär också att det är viktigt att föra en god dialog och samverkan med övriga aktörer i samhällsbyggnadskedjan för ett ändamålsenligt resultat och så att processen kan fungera smidigt. Arbete med översiktsplan och planprogram bör användas för att åstadkomma detta.

Bygglov

Det är vid bygglovsskedet som detaljerna för ny bebyggelse avgörs och för att riktlinjerna för bostadsförsörjningen och den bebyggda miljön ska kunna omsättas i praktiken måste de vara konkreta men också kända och accepterade.

Tomtkö och bostadskö

Vid ett ökat tryck på tomtförsäljningen i Herrljunga kommun kan det bli aktuellt att inrätta en tomtkö. Till lägenheterna i allmännyttan finns en bostadskö som förvaltas av det kommunala bostadsbolaget.

Kommunalt bostadsaktiebolag

Nuvarande ägardirektiv för kommunens allmännyttiga bostadsaktiebolag Herrljungabostäder AB är i stora delar stödjande för föreslagna riktlinjer för bostadsförsörjningen, men kan i vissa avseenden behöva skarpare formulering för att kommunen bättre ska kunna möta vissa behov.

Utformning av bebyggelse

Det nya förslaget till riktlinjer för bostadsförsörjningen har ett större fokus på boendemiljöer i sin helhet

och mindre på enskilda byggnader, jämfört med tidigare riktlinjer, därför bör detta tydligare framgå i ägardirektivet vid en kommande revidering, förslagsvis genom att ordet "bostadsområden" införs jämte ordet "byggnader".

Bostadssociala frågor

För att säkerställa att alla i kommunen får möjlighet att leva i goda och ändamålsenliga bostäder är ägardirektivet till det allmännyttiga bostadsbolaget ett av de viktigaste verktygen kommunen har att tillgå. Det är därför av stor vikt att formuleringen är tillräckligt tydlig för att bli tillämpbar och att uppdraget är väl förankrat hos alla inblandade parter. I det avseendet behöver kommunledning, socialförvaltning och bostadsbolag komma överens om en rimlig och ändamålsenlig nivå.

Med utgångspunkt i analysen i detta dokument förordas att formulering rörande bostadssociala frågor utvecklas mot en mer konkret beskrivning och att åtgärder så som exempelvis förturssystem för särskilda grupper kan stödjas genom den nya formuleringen.

www.bobygget.se

Åtgärder, ansvar, tidsplan

Åtgärd	Ansvar	Tidsplan
Följa upp de bostadspolitiska målen	Kommunstyrelsen Bygg- och miljöförvaltningen	Årligen
Kartlägga den befintliga samhällsbyggnadsprocessen och besluta om hur den ska se ut i fortsättningen	Kommunstyrelsen Bygg- och miljöförvaltningen Tekniska förvaltningen Kommunala bostadsbolaget Herrljunga elektriska &Vatten	2016
Ta fram strategi för kommunens markförvärv	Kommunstyrelsen	2016/2017
Strukturera och tillgängliggöra informationen om planer och byggrätter	Bygg- och miljöförvaltningen Tekniska förvaltningen	2016/2017
Arbeta med planprogram för komplexa utvecklingsområden	Bygg- och miljöförvaltningen på uppdrag av Kommunstyrelsen	Löpande
Föra en rullande prioriteringslista över nya detaljplaner	Bygg- och miljöförvaltningen	Löpande
Ta fram detaljplaner i proaktivt syfte	Kommunstyrelsen Bygg- och miljöförvaltningen	Kvartal
Följa upp hur riktlinjerna används	Kommunstyrelsen	Årligen
Förnya ägardirektiven till det kommunala bostadsaktiebolaget	Kommunstyrelsen Kommunala bostadsbolaget Socialförvaltningen	2016

Tabell över ansvar för genomförande av mål och riktlinjer

Organisation:

ÖP, FÖP — Översiktsplan, fördjupad översiktsplan – KS (Kommunstyrelsen) ansvar och utförande

PP, DP — Planprogram, detaljplan – KS ansvar, BMN (Bygg- och miljönämnden) utförande

BL — Bygglov – BMN ansvar och utförande

EX, drift — Exploatering, anläggningsdrift – TN (Tekniska nämnden) ansvar och utförande

	MÅL	RIKTLINJER	GENOM-FÖRANDE
1.	Tätorter förtätas för att behålla fördelarna med ett nära samhälle, med tågstationen som nav	Nya bostäder ska planeras inom gång-/cykelavstånd till tågstation	PP, DP
2.	I tätorter är den mänskliga skalan utgångspunkt vid dimensionering av ytor, höjder och avstånd	Ytor som kan exploateras för stadsmässig bebyggelse används inte för parkeringslösningar	PP, DP
3.	Vid planläggning för nya bostäder inom tätort är bilparkering lågt prioriterad	Tillgång till pendling med tåg överordnas tillgång till bilparkering vid lokalisering av ny bebyggelse	ÖP, FÖP, PP, DP
4.	Parker och grönområden bevaras och vinner mark på bekostnad av hårdgjorda ytor	Tillgång till grönområden för rekreation ska säkerställas inom 600 meter från nya bostäder som planeras inom tätort	PP, DP,
5.	Energisnål och klimatanpassad byggnation ökar och kommunens egen produktion är hållbar	Energisnål och klimatanpassad byggnation ska främjas	DP,
6.	Områden eller företeelser med natur- och/eller kulturvärde ska hanteras som en resurs i samhällsbyggnadsprocessen och värderas ur ett ekosystemtjänstperspektiv	Skyddade områden och andra grönområden och natur- och kulturmiljöer ska ses som en resurs för invånares rekreation och integreras i relevanta planområden för nya bostäder, samt ska vid planläggning analyseras ur ett ekosystemtjänstperspektiv	ÖP, FÖP, PP, DP, BL
7.	Skyddade områden inom kommunen ska öka i antal och omfattning	Vid planläggning för nya bostäder och vid bygglovsprövning ska hänsyn tas till eventuell påverkan på skyddade områden	PP, DP, BL
8.	Herrljunga ska erbjuda så attraktiva boendealternativ att det kan locka inflyttare från övriga regionen och skapa ett positivt flyttningsnetto	Livsstilsboenden och andra typer av nischade boendealternativ ska främjas	PP, DP,
9.	Kommunen ska ha en tillräcklig utvecklingsberedskap med resurser för hela samhällsbyggnads-processen med aktuella planeringsunderlag och proaktiv strategisk planering	Planläggningen och utformningen av allmänna platser ska göras med stor omsorg så att tätorterna som helhet utgör attraktiva boendemiljöer	ÖP, FÖP, PP, DP, BL, EX, drift
10.	Bostäder ska lokaliseras med hänsyn till befintligt/planerat serviceutbud så att	Bostadsområden ska lokaliseras med närhet till service för att minimera framtida	ÖP, FÖP,

	underlag för detta upprätthålls.	transportkostnader för samhället såsom hemtjänst, skolskjuts och i samband med drift och underhåll	PP, DP, BL
11.	Markanvändning i tätorter optimeras och exploateringsgrad anpassas efter lägets potential	Markvärdet ska vid planläggning och exploatering tas till vara så att platsens ekonomiska potential används effektivt	PP, DP, BL, EX
12.	Kommunens invånare och besökande ges goda möjligheter till rörelse i vardagen	Nya bostäder planläggs i lägen där gång- och cykel utgör det effektivaste transportmedlet till lokala målpunkter	ÖP, FÖP, PP, DP, BL, EX, drift
13.	Boende och besökande i kommunen ges många chanser att mötas och interagera med varandra	Lokalgator planeras så att en nätverksstruktur bildas för fotgängare	PP, DP, BL, EX, drift
14.	Boende i kommunen är toleranta och nyfikna gentemot varandras olikheter och egenskaper	Bostadsområden ska erbjuda en blandning av upplåtelseformer för att motverka segregation	DP
15.	Det offentliga rummet är tydligt definierat och tillgängligt för alla individer och samhällsgrupper	Kvarter utformas med tydliga avgränsningar mellan offentliga och privata ytor	PP, DP, BL, EX, drift
16.	Den byggda miljön är väl omhändertagen och befolkad och trygg större del av dygnet	Bostäder bör blandas med icke störande verksamheter	FÖP, PP, DP, BL, BE
17.	Platser som kan upplevas som otrygga blir färre i takt med förnyelse och nyexploatering	Parkeringsytor bör delas i mindre enheter och parkering längs gata bör nyttjas där det är möjligt	PP, DP, BL, EX, drift

Framtidsalternativ

Nollalternativet

Med nuvarande tendenser för befolkningsutveckling och bostadsbyggande i kommunen är det mest troliga scenariot att det först uppstår en bostadsbrist som leder till att befolkningstillväxten åter stagnerar och sakta minskar till följd av åldersstrukturen i kommunen. En sådan utveckling får på sikt stora konsekvenser för den kommunala ekonomin och i förlängningen hela den kommunala servicen.

Utvecklingsalternativet

Om kommunen för en proaktiv plan- och byggpolitik samt bygger i enlighet med befolknings-prognoserna möjliggörs för en växande befolkning och ökat skatteunderlag. Genom att inrikta byggnationen mot den största behovsgruppen – den ökande andelen äldre – så möjliggörs så kallade flyttkedjor, vilket i det här fallet innebär generationsskiften i äldre småhus som blir tillgängliga på bostadsmarknaden och kan attrahera barnfamiljer. Risken med en snabb utbyggnadstakt kan vara att kvantitet går före kvalitet och att ett tillräckligt planeringsunderlag inte hinner tas fram som kan innebära bristfälliga miljöer och stadsrum, med konsekvenser för social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet.

DIARIENUMMER:	149/2015
FASTSTÄLLD:	2016-04-05
VERSION:	Antagande
SENAS T REVIDERAD:	2016-03-03
GILTIG TILL:	2019-12-31
DOKUMENTANSVAR:	Kommunstyrelsen

Riktlinje

Riktlinjer för Bostadsförsörjningen - ANALYSBILAGA, Kommunstyrelsens förvaltning

Kommunfullmäktige beslutar om dessa riktlinjer enligt Lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383). Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för dokumentet medan andra nämnder samt kommunala bolag berörs i olika delar.

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

INLEDNING 2
Bakgrund 2
Process 2
Avgränsning 2
OMVÄRLDSANALYS 3
Trender och tendenser 3
Relevanta nationella och regionala mål, planer och program 4
Herrljunga kommuns egna mål 6
KVANTITATIV ANALYS – HERRLJUNGA I SIFFROR 8
Befolkningsutveckling och demografi 8
Befolkningsutveckling i förhållande till politiska mål 11
Bostadsbestånd och byggande 12
Marknadsförutsättningar och efterfrågan 13
KVALITATIV ANALYS – HERRLJUNGAS BOSTADSBEHOV 16
Bostadsbehov 16
Exempel på en utbyggnadstakt för att uppfylla målen – *möjligt bostadsbyggande åren 2015-2020 i linje med visionen Växtkraft 10 000* 18

INLEDNING

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska visa hur kommunen avser leva upp till sitt bostadsförsörjningsansvar och utveckla boendet inom kommunen med syftet att alla ges möjlighet att leva i goda bostäder. Riktlinjerna kan samtidigt ges en vidare funktion som strategidokument för kommunens egna bostadspolitiska mål och för Herrljunga kommer riktlinjerna för bostadsförsörjning 2016-2020 att utgöra ett viktigt underlag till kommunens nya översiktsplan. Detta dokument är en analysbilaga som innehåller analyser och underlag, medan mål, riktlinjer, strategier samt genomförande redovisas i ett rent politiskt dokument som utgör de faktiska riktlinjerna för bostadsförsörjningen.

Bakgrund

Lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar kräver att kommuner varje mandatperiod beslutar om aktuella riktlinjer för sin bostadsförsörjning. Herrljungas kommunfullmäktiges senaste beslut om sådana riktlinjer togs år 2009 och ansågs aktuella till och med 2014. Under 2015 har detta dokument arbetats fram utifrån nya förutsättningar för bostadsförsörjningen i kommunen samt efter en ändring (SFS 2013:866) av lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

Process

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska enligt lag beslutas av kommunfullmäktige och vägen dit går genom beslut i kommunstyrelsen, som är ansvarig för handläggning av ärendet. Lagen kräver också att kommunens planering för bostadsförsörjning ska samrådas med berörda kommuner, länsstyrelsen, aktören med ansvar för regionalt tillväxtarbete i länet och andra regionala organ. Ett förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen har sänts på remiss med två månaders svarstid, 1 december – 31 januari, till geografiskt angränsande kommuner, Sjuhärads kommunalförbund, Länsstyrelsen i Västra Götaland, Västra Götalandsregionen, samtliga kommunala nämnder och bolag i Herrljunga samt gruppledare i de politiska partierna. På hemsidan har allt remissmaterial legat tillgängligt så att även enskilda har getts möjlighet att inkomma med synpunkter. Remissvaren har sammanställts i en bilaga.

Förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen har framställts av planeringssekreterare parallellt med den påbörjade processen för en ny översiktsplan. En samordning av kunskap från kommunens förvaltningar, det kommunala bostadsaktiebolaget Herrljungabostäder samt Fokus Herrljunga, kommunalt bolag för näringslivsutveckling, har gjorts inför samrådet. Plankommittén med politisk representation från kommunstyrelsen och Bygg- och miljönämnden har fungerat som styrgrupp för arbetet.

Avgränsning

Ambitionen för detta dokument är dels att uppfylla lagkrav och dels att utgöra stöd och styrning för det kommunala planerings- och utvecklingsarbetet, genom att vara ett underlag för översiktsplanering, prioritering av detaljplanering samt vägledande vid bygglovsprövning – när det gäller bostadsbyggande men i en vidare bemärkelse hela den bebyggda miljön som utgör invånarnas livsmiljö och gemensamma vardagsrum.

Innehållet i detta dokument avser all bostadsbyggnation inom kommunens geografiska område och alltså inte bara det som planeras och byggs i kommunal regi. Detta för att bostadsförsörjningsansvaret omfattar alla kommuninvånare och för att bostadsmarknaden spänner över hela bostadsbeståndet oavsett aktör. Det kommunala bostadsbolaget har dock en särskild roll när det gäller kommunens uppgift att tillgodose alla möjligheten till en god bostad.

OMVÄRLDSANALYS

För att kunna hantera utmaningarna med bostadsförsörjning gäller det att förstå omvärlden och det sammanhang som kommunen befinner sig i. Herrljunga kommun har under våren 2015 tillsammans med Vårgårda kommun gjort en omvärldsanalys för kommunernas framtid i stort och delar i denna är högst relevanta för arbetet med bostadsförsörjning. Dessa delar är inkluderade i nedan analys, som är mer inriktad på just Herrljunga kommuns bostadsförsörjning. +/– markerar om trenden i huvudsak är positiv eller negativ i detta avseende.

Trender och tendenser

Följande omvärldsfaktorer bedöms påverka Herrljunga kommuns arbete med bostadsförsörjning på olika sätt, både positivt och negativt i förhållande till kommunens mål och viljeriktning.

- Urbanisering
  – Människors flytt från lands-/glesbygd till städer leder till en demografisk och ekonomisk urholkning av landsbygden, vilket riskerar att fortgå i en negativ spiral.

- Regionförstoring
  + Människor arbetspendlar allt längre distanser vilket innebär en bredare arbetsmarknad för fler och samtidigt större friheter vid val av bostadsort – goda kommunikationer är då av stor vikt.

- Ökade flyktingströmmar
  +/– Konflikter i världen tvingar människor på flykt, deras behov av skydd måste mötas och deras förmågor tillvaratas och förvaltas för en tillfredsställande integration. Boendet är grundläggande.

- Segregation
  – Segregation kan uppstå på olika nivåer, lokalt såväl som regionalt, t ex flytt mellan stadsdelar eller från land till stad, och är effekten av att människor med likartat kapital (ekonomiskt/socialt) söker sig till varandra och lämnar områden som befolkas av människor med mindre valfrihet.

- Marknadsanpassning
  +/– Bostadsmarknaden påverkar, och är starkt påverkad av, framför allt urbanisering och segregation vilket leder till stora skillnader i pris på olika platser. Låga priser kan vara attraktivt i sig, men hämmar samtidigt nyproduktion, vilket kan bidra till en redan negativ spiral.

- Klimat- och miljömedvetenhet
  + Kunskapen om klimat- och miljöproblemen är väl utbredd och även viljan att förändra sin livsstil mot en mer hållbar, t ex genom att resa kollektivt, handla ekologiskt och närproducerat.

- Självförsörjning, småskalighet och hantverksvurm
  + Med kunskaper om miljöproblemen växer motrörelser och intresset för självförsörjande, hemmaodling och en jordnära livsstil ökar, i kontrast till urbaniseringstrenden.

- Identitetsbyggande
  + Identitetsskapande är centralt i dagens samhälle och boendet är en viktig beståndsdel i detta, vilket ökar kraven på bostäder och boendemiljöer. Medvetenhet om detta kan skapa möjligheter.

Relevanta nationella och regionala mål, planer och program

Regeringens strategi för hållbar utveckling identifierar fyra strategiska utmaningar som samtliga kan relateras till bostadsförsörjning på något sätt:

- Bygga samhället hållbart
- Stimulera en god hälsa på lika villkor
- Möta den demografiska utmaningen
- Främja en hållbar tillväxt.

Genom att planera för bostadsförsörjningen med dessa utmaningar i åtanke skapas goda förutsättningar för en hållbar samhällsutveckling.

Följande nationella mål är särskilt relevanta för bostadsförsörjningen i Herrljunga kommun:

Nationellt mål	Målområde
Ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas.	*Målet för samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet*
Långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.	*Målet för bostadsmarknadspolitiken*
Långsiktigt hållbara byggnadsverk. En väl fungerande konkurrens i bygg- och fastighetssektorn.	*Delmål för byggande*
Underlätta studenters och ungas boende. Fortsätta bredda stödet för boendelösningar för äldre så att fler äldre får möjlighet att välja en fungerande boendeform t.ex. i form av trygghetsbostäder eller särskilt boende	*Delmål för bostadsmarknadspolitiken*
Anpassa byggnader och byggda miljöer till kretsloppssamhällets krav och kraven på sund inomhusmiljö och god tillgänglighet för alla. Skapa bättre livsvillkor i utsatta bostadsområden. Förstärka olika orters attraktionskraft för människor och företag. Utveckla markanvändningsmönster som främjar städernas kretsloppsanpassning	*FN:s Habitatdeklaration (1996)*
Kvalitet och skönhetsaspekter skall inte underställas kortsiktiga ekonomiska överväganden. Kulturhistoriska och estetiska värden i befintliga miljöer skall tas till vara och förstärkas. Offentligt och offentligt stött byggande, inredande och upphandling skall på ett föredömligt sätt behandla kvalitetsfrågor.	*Övergripande mål för politikområdet arkitektur, form och design*

Hållbar bebyggelsestruktur	Kulturvärden i bebyggd miljö	*Miljömålet God bebyggd miljö, preciseringar (2012)*
Hållbar samhällsplanering	God vardagsmiljö	
Infrastruktur	Hälsa och säkerhet	
Kollektivtrafik, gång och cykel	Hushållning med energi och naturresurser	
Natur och grönområden	Hållbar avfallshantering	
Attraktiv tätortsnära natur Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling Skyddade områden som resurs för friluftslivet Friluftsliv för god folkhälsa		*Mål för friluftslivspolitiken*
Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.		*Målet för jämställdhetspolitiken*
Samhället utformas så att människor med funktionsnedsättning i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet.		*Mål för funktionshinderspolitiken*
Ett effektivt system för mottagande och introduktion för nyanlända		*Mål för integrationspolitiken*
En god tillgång till kommersiell och offentlig service för medborgare och näringsliv i alla delar av landet.		*Mål för tillväxtpolitiken*
Transportsystemet utformas så att det är användbart för personer med funktionsnedsättning. Barns möjligheter att själva på ett säkert sätt använda transportsystemet, och vistas i trafikmiljöer, ökar. Förutsättningarna för att välja kollektivtrafik, gång och cykel förbättras.		*Mål för transportpolitiken*

Boverket har nyligen (november 2015) föreslagit sju uppföljningsbara mål för en hållbar fysisk samhällsplanering, i stället för de drygt 100 mål som finns i dag inom den fysiska samhällsplaneringen, och som ovanstående tabell är ett urval av. De sju föreslagna målen täcker in samtliga 21 politikområden som bedöms påverka fysisk samhällsplanering och lyder:

- Bostäder efter människors behov
- Attraktiva livsmiljöer
- God tillgänglighet i vardagen
- Bättre resurshushållning
- Långsiktig livsmedelsförsörjning
- En funktionell grönstruktur
- Färre olyckor

Regionala planer och program med relevans för bostadsförsörjningen i Herrljunga kommun:

"Västra Götaland 2020- Strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014-2020" är regionens RUP, regional utvecklingsplan, och utgör ramarna för det regionala utvecklings- och tillväxtarbetet. Utgångspunkt för strategin är "Vision Västra Götaland - det goda Livet" som Västra Götalandsregionen antog år 2005. Visionen och strategin fokuserar inte specifikt på bostadsförsörjning, men konstaterar att befolkningsutvecklingen är central för de olika tillväxtområdena.

"Regionalt serviceprogram i Västra Götaland 2014-2018" ska stimulera till en god tillgänglighet till offentlig och kommersiell service på landsbygden och glesbefolkade områden, vilket direkt hänger samman med bostadsutvecklingen på landsbygden och i dess serviceorter. Detta förhållande är en avgörande fråga för en landsbygdskommun som Herrljunga.

Regionalt trafikförsörjningsprogram för Västra Götaland har övergripande målet att kollektivtrafikens marknadsandel ska öka samt ett antal stödjande mål, som att själva kollektivtrafikresandet ska dubblas till år 2025 samt ökad tillgänglighet och nöjdhet och minskad klimatpåverkan. Ett hållbart resande kräver en hållbar samhälls- och infrastruktur där lokaliseringsprinciper för nya bostäder är en viktig faktor.

"Klimatstrategi för Västra Götaland" är ett regionalt strategidokument som ska stimulera till att regionala parter tecknar överenskommelser för ett klimatfrämjande arbete. Det första av sex strategiska fokusområden i strategin är Effektiv energianvändning i bostäder och lokaler.

"Regionala miljömål för Västra Götaland" är regionala tilläggsmål till de nationella miljömålen och ska lyfta fram regionala särdrag och områden som kräver ytterligare insatser. Av särskild relevans för bostadsplaneringen är tilläggsmålen under miljömålet God bebyggd miljö.

Resonemang

Ur ett hållbarhetsperspektiv så utgör boendet en betydande påverkansfaktor för utvecklingen av klimat, miljö och sociala, kulturella och ekonomiska värden.

Boendet är grunden för ett fungerande samhälle och strukturer måste skapas och underhållas för att främja en önskvärd utveckling. Bostadsförsörjning är i hög grad en regional angelägenhet och det gäller att kommunen i sin bostadsplanering har ett vidare geografiskt perspektiv.

Herrljunga kommun ligger geografiskt centralt i Västra Götaland och har, med järnvägsknuten och dess järnvägsanslutningar till regionens alla delcentra, ett mycket strategiskt läge för etableringar, både när det gäller boende och verksamheter/mötesplatser, i allt ökande grad i takt med trenden med regionförstoring.

Herrljunga kommuns egna mål

Herrljunga kommuns vision heter " Växtkraft 10 000 - Våga, vilja, växa" med ett övergripande mål om att ha ett invånarantal om 10 000 år 2020 samt 4+1 visionspunkter:

Vår vision är att Herrljunga år 2020 är en kommun:

- Där det är "gott att leva".
- Som tagit flera steg närmare en långsiktigt hållbar kommun.
- Med en tydlig och välkomnande VI-känsla i kommunen.
- Med ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv.

För att skapa möjlighet att förverkliga de fyra visionspunkterna krävs dessutom:

- En välskött kommunal ekonomi

Hållbar utveckling

Begreppet Hållbar utveckling, som är centralt i planeringen, kräver en särskild diskussion och definition för att kunna vara användbart i kommunens praktiska planering och myndighetsutövning. Det finns många olika förhållningssätt att välja på men minsta gemensamma nämnare, nationellt och globalt, är att det rör sig om:

- ett samspel mellan tre dimensioner; den sociala, den ekologiska och den ekonomiska,
- att de tre dimensionerna ska vägas samman,
- att det långsiktiga perspektivet med nästkommande generationer i åtanke ska vara i fokus

Främst behöver vi ta ställning till punkt två – hur ska dimensionerna vägas samman i vår definition? I Herrljunga kommuns lokala miljömål (2014) beskrivs förhållandet så här: "den ekologiska/miljömässiga hållbarheten anses överordnad den sociala och ekonomiska därför att den första utgör förutsättning för de två andra". En vidareutvecklad version av den definitionen beskriver ekologin/miljön som förutsättning, ekonomin som vägen och den sociala dimensionen som målet – vilket passar väl ihop med kommunens visionsmål, se nedan:

Strukturerat i vår hållbarhetsmodell förhåller sig målen enligt följande:

Miljömässig hållbarhet: ***RAMEN***
I lokala miljömål anges att: "byar och tätorter planeras och bebyggs på ett sådant sätt att resurser kan användas effektivt, en hållbar livsstil kan gynnas och en god hälsa kan främjas – en bilfri livsstil ska vara möjlig samt gynnas vid planering och byggande" samt att: "natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas"

Ekonomisk hållbarhet: ***VÄGEN***
Herrljunga kommuns övergripande visionsmål är att vara 10 000 invånare år 2020, för att det innebär en ökad ekonomisk robusthet genom dels ökade skatteintäkter, dels ökat kundunderlag men också berikande i form av vidgade kunskaper, erfarenheter och kontakter.
För att ha möjlighet att förverkliga kommunens vision krävs också en välskött kommunal ekonomi.

Social hållbarhet: ***MÅLET***
Med orden "Lagom, lugnt och lantligt" beskrivs kommunens första inriktningsmål "Där det är gött att leva" – "människor i kommunen lever inte bara ett längre utan även ett bättre och friskare liv". Tredje inriktningsmålet "Med en tydlig och välkomnande VI-känsla" betonar vikten av sammanhållning och öppenhet för ett hållbart samhälle.

KVANTITATIV ANALYS – HERRLJUNGA I SIFFROR

Befolkningsutveckling och demografi

Kunskap om kommunens befolkningsmängd och -sammansättning, demografi, är grundläggande för att kommunen ska kunna prioritera sina resurser rätt. Det är viktigt att förstå hur demografin påverkar befolkningsutvecklingen på sikt för att kunna planera relevanta insatser.

Historik och nuläge

Herrljungas folkmängd har i ett längre perspektiv varit stabil, se *diagram 1* från scb.se nedan. En tydlig pik med drygt 9800 invånare nåddes år 1993.

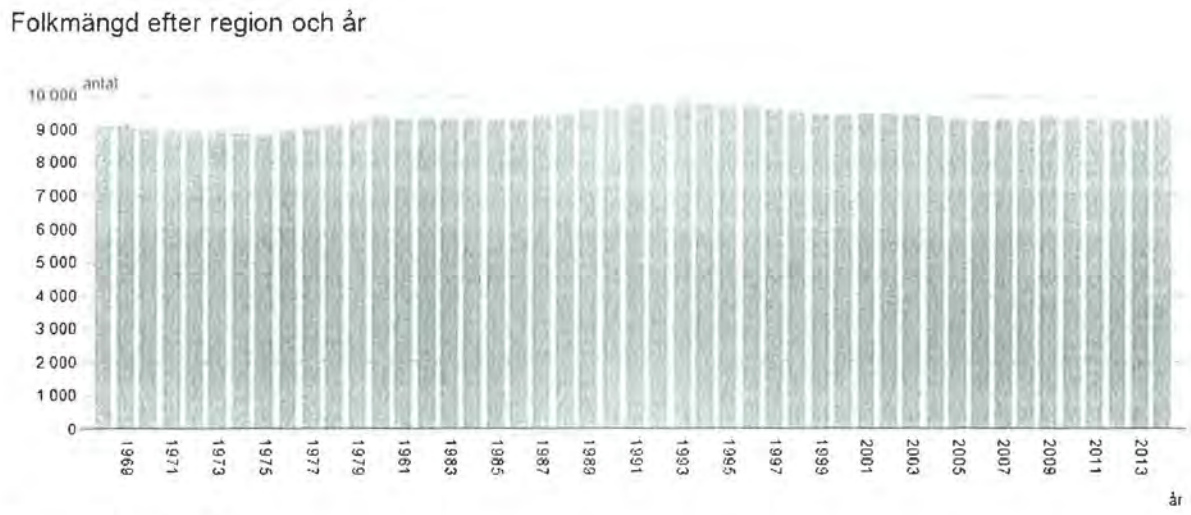

Diagram 1. Källa: SCB

Diagram 2 nedan är beskuret och visar därmed tydligare förändringarna i befolkningsmängd mellan 1968 och 2014. Av kurvan kan utläsas två perioder med drastisk befolkningsökning. Den största ökningen som skett under perioden är 137 personer mellan åren 1979-1980, kulmen på en period av befolkningsökning.

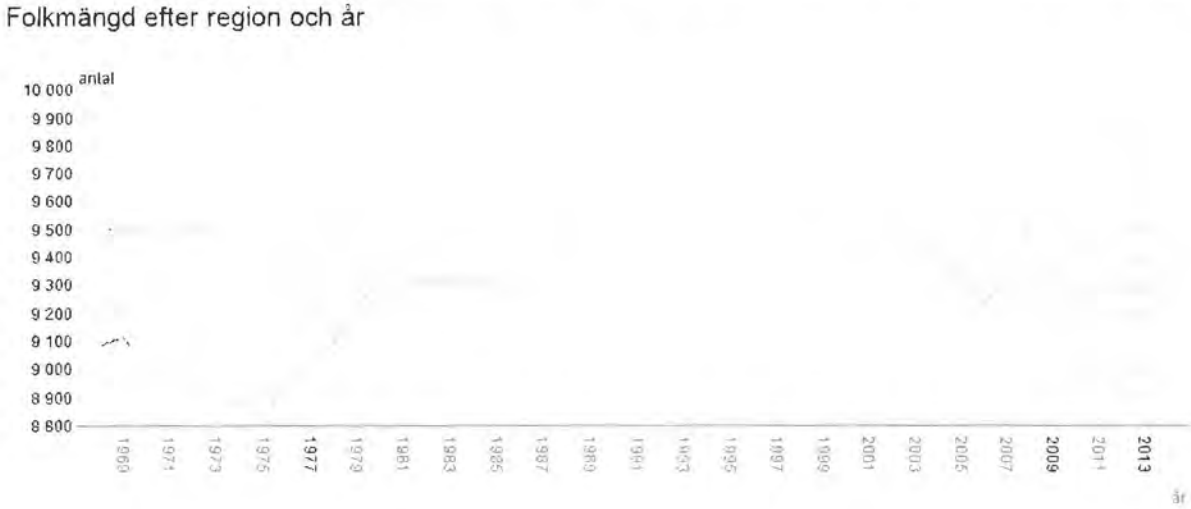

Diagram 2. Källa: SCB

Diagram 3 nedan visar befolkningsutvecklingen uppdelad på kön. Andelen kvinnor är lägre än andelen män men skillnaden har minskat. Diagrammet är beskuret.

Diagram 3. Källa: SCB

Demografisk sammansättning

Herrljungas befolkningsmål ska utgå ifrån en modell som tagits fram av Nordregio och presenteras i publikationen *Att möta demografiska förändringar* (2012), se mer i bilaga. Modellen anger tio indikatorer med tröskelvärden som tillsammans ger en bild av kommunens demografiska sårbarhet *på lång sikt.* Det innebär att om befolkningsutvecklingen konstant ligger på fel sida tröskelvärdena så kan populationen inte bevaras utan kommer att successivt minska och försvinna. Vissa sårbarheter kan kompensera för andra men det kan istället få konsekvenser för förvaltningen av samhällets resurser.

Demografi Herrljunga 2014-12-31 (åldersindelning och könsfördelning enligt Nordregios modell)

	0 år - 14 år	**15 år - 24 år**	**25 år - 54 år**	**55 år - 64 år**	**65 år - 115 år**	**Total**
Män	766	619	1709	636	1023	4753
Kvinnor	768	524	1622	614	1095	4623
Total	1534	1143	3331	1250	2118	9376
Andel	**16,4 %**	**12,2 %**	**35,5 %**	**13,3 %**	**22,6 %**	**49,3 %**
Förändring jämf. 2013	↗	↘	↗	↘	↗	↗

Tabell 1 Källa SCB

Fördelning 2014-12-31 Herrljunga

Diagram 4. Källa: SCB

Eftersträvad fördelning

Diagram 5. Källa: Nordregio

Framtidsscenarier – Befolkningsprognoser

Befolkningsprognoser är användbara men alltid osäkra. Här presenteras två olika prognoser för samma tidsperiod men med helt olika resultat. Detta beror på värdet av de parametrar, *antaganden*, som prognosen beräknats utifrån. Att värdet för innevarande år, 2015, inte riktigt stämmer med verkligheten är också ett exempel på detta – redan i närtid har alltså ett antagande visat sig vara en felbedömning.

Herrljunga kommuns senaste befolkningsprognos togs fram baserad på befolkningsdata från 2013-12-31. Av denna framgår att en trolig befolkningstillväxt fram till år 2020 är 3 % och fram till år 2033 4,5 %. Riktlinjer för bostadsförsörjningen tas i första hand fram för den närmaste mandatperioden varför fokus i detta sammanhang kommer att ligga på prognosresultatet för 2020, detta är dessutom av naturliga skäl ett säkrare resultat än det längre perspektivet 2033. Prognosen anger att befolkningen år 2020 uppgår till 9557 personer. Den största delen av tillväxten utgörs av flyttningsnetto medan ett marginellt bidrag kommer från födelseöverskott.

Västra Götalandsregionen har tagit fram en befolkningsprognos för perioden 2015-2025 där det framgår att Herrljunga kan väntas ha en befolkningsmängd på 9787 personer år 2020, vilket är klart fler än vad som väntas enligt den prognos som kommunen själv beställt – se *tabell 2* nedan.
Västra Götalandsregionens prognos är också den som i nuläget ligger längst ifrån verkligheten.

Prognostiserad befolkningsutveckling, alternativa scenarier

År	Västra Götalandsregionens prognos	Herrljunga kommuns prognos
2015	9 446	9 401
2016	9 528	9 447
2017	9 601	9 486
2018	9 676	9 506
2019	9 732	9 530
2020	9 787	9 557
2021	9 830	9 571
2022	9 880	9 587
2023	9 928	9 603
2024	9 978	9 620
2025	10 022	9 636

Tabell 2. Källa: Västra Götalandsregionen, Herrljunga kommun och SCB

Herrljunga kommuns prognos fördelat på åldersgrupper, indexerat diagram

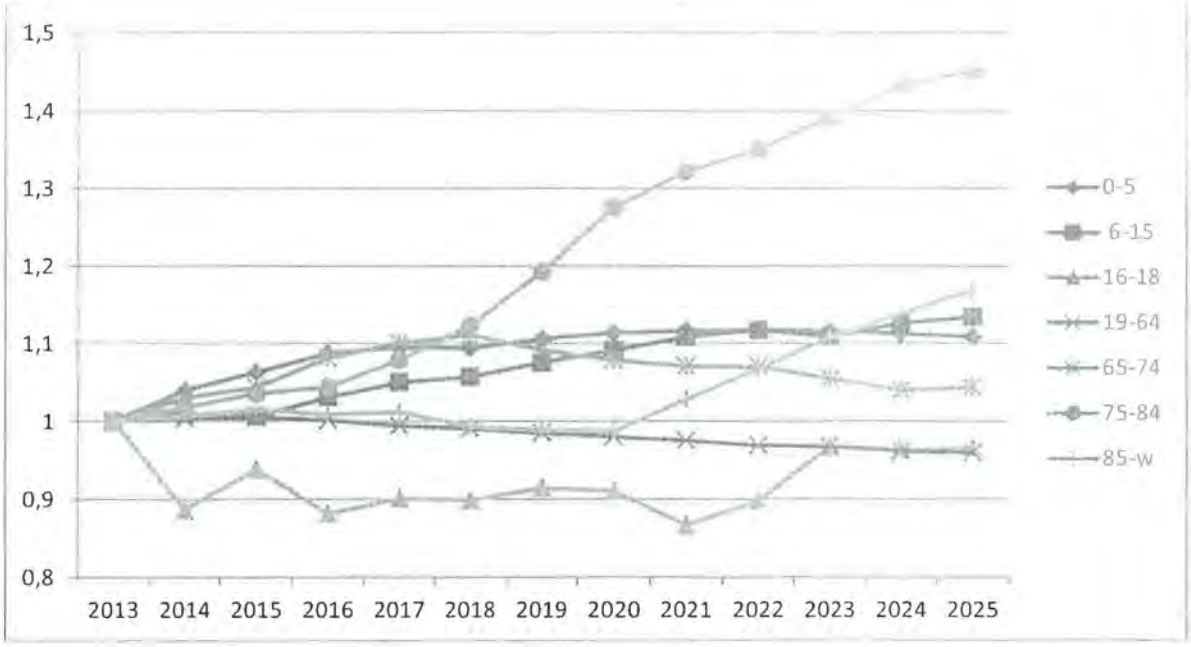

Diagram 6. Källa: SCB

Befolkningsutveckling i förhållande till politiska mål

Enligt kommunens vision **Våga, vilja växa** ska kommunen ha 10 000 invånare år 2020, men för att uppnå det målet måste kommunen slå sitt rekord i befolkningstillväxt över en femårsperiod (från perioden 1976-1980, då befolkningen växte med ca 500 invånare med ett snitt om 103 nya invånare per år). Med utgångsläge 2015-12-31 om 9349 invånare måste befolkningen öka med minst 163 personer om året till år 2020. Mellan sista december åren 2014 och 2015 så minskade befolkningen med 27 personer.

Bostadsbestånd och byggande

Bostadsbeståndet i kommunen berättar en del om lokalsamhällets karaktär, identitet och tradition, vilket är viktiga hänsyn vid nybyggande. Tillsammans med kunskap om utvecklingen av behov och efterfrågan kan bostadsbyggandet anpassas till de lokala förutsättningarna och bidra till ett robust, hållbart samhälle.

Historik och nuläge

Bostadsbeståndet i kommunen utgörs till mer än ¾ av småhusbebyggelse. I kommunens centralort bor drygt 60% av invånarna i småhus medan motsvarande andel på landsbygden runt omkring är 98%. Kommunens allmännyttiga bostadsaktiebolag Herrljungabostäder, kallat Herbo, har lägenheter på fyra orter i kommunen: Herrljunga, Ljung, Annelund och Od. På senare år har bolaget satsat på att bygga bostäder med varierande lägenhetstyp och upplåtelseform, såsom exempelvis småhus som kooperativ hyresrätt. 2015 påbörjar Herrljungabostäder för första gången på cirka 25 år nybyggnation av flerbostadshus, vilket sker centralt i Herrljunga tätort.

Bostadsbeståndets ålder i kommunen – mängderna avser inte antal byggnader utan antal boende i lägenheterna. Stapeldiagrammet visar åldersfördelningen bland bostadsbeståndets byggnader som andelar i respektive församlingsgrupp, tabell med exakta siffror finns i bilaga. 2013-12-31. Källa: scb.se.

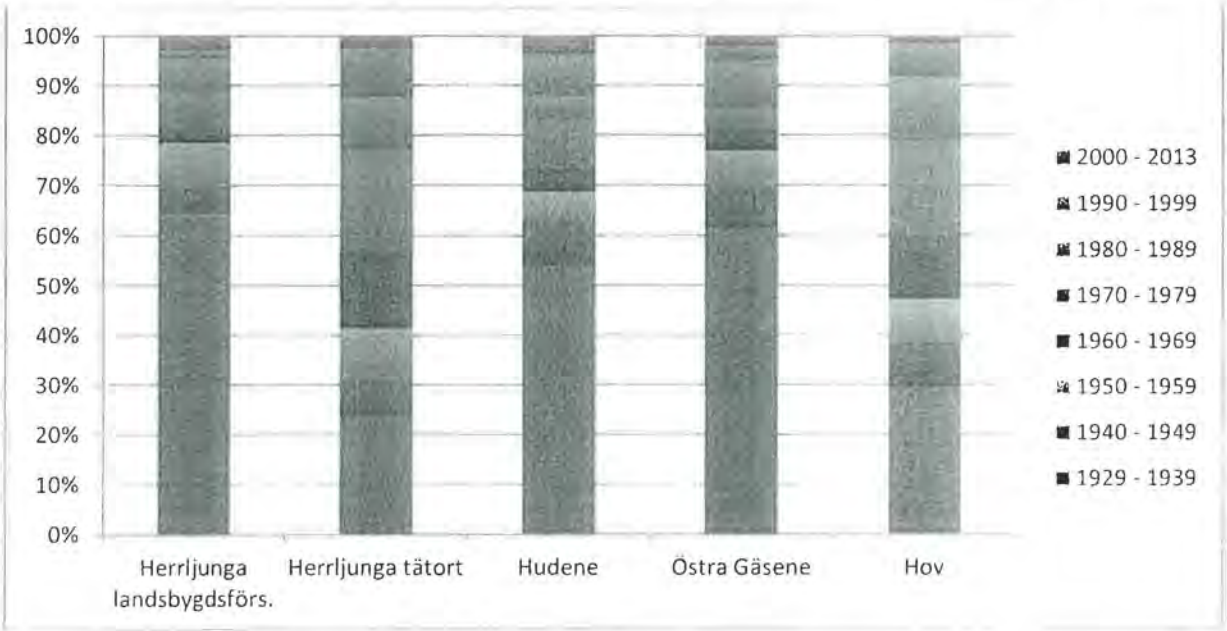

Diagram 7

Diagram 8

2013-12-31 *Källa SCB*

Lägenhetsfördelning Herrljungabostäder

	2009	2015	Skillnad
1 rok	108	108	0
2 rok	253	253	0
3 rok	172	181	+9
4 rok	59	67	+8
5 rok	1	1	0
Totalt	593	610	+17

Genomsnittlig hyresnivå	
2009	740kr/kvm
2015	830kr/kvm

Planerat bostadsbyggande Herrljungabostäder (uppgift från januari 2016)

Flerbostadshus Kombohus Planerat bostadsområde: kvarteret Styrbjörn i Herrljunga. Flerbostadshus om 4 våningar och 16 lägenheter. 2–3-rums- lägenhet: 60,5/72 kvm. Upplåtelseform hyresrätt. Beräknad varmhyra cirka 7.100/8.700:-.	**Flerbostadshus Kombohus Plus** Planerat bostadsområde: kvarteret Linden i Herrljunga. Flerbostadshus om 5 våningar och 20 lägenheter. 2–3-rumslägenhet, 54–67 kvm. Upplåtelseform hyresrätt. Beräknad varmhyra cirka 6.500–8.100:-.
Typhus "Oxeln" Parhus Planerat bostadsområde: Nya Horsby i Herrljunga. Parhuslägenhet på 71 kvm. 3-rumslägenhet med carport. Upplåtelseform hyresrätt, alternativt kooperativ hyresrätt. Beräknad kallhyra cirka 6.800:-.	**Typhus "Herbo" Mindre villa** Planerat bostadsområde: Kvarteret Ugglan och Nya Horsby i Herrljunga. Mindre villa 90 kvm, 3-4 rum med carport. Upplåtelse- form hyresrätt, alternativt kooperativ hyresrätt. Beräknad kallhyra cirka 7.750:-.

Tabell 4 och 5 Källa Herrljungabostäder

Marknadsförutsättningar och efterfrågan

I hela Sverige har bostadspriserna stigit under en längre tid vilket även märks i Herrljunga trots inte lika hett marknadsläge. I Herrljunga var köpeskillingen för ett småhus år 2013 i snitt 869 000 kronor, år 2000 var snittet hälften, 432 000 kronor (källa: scb.se). Under juli till september år 2015 anger Svensk mäklarstatistik att snittpriset för en villa i Herrljunga var 970 000 kronor och 8059 kronor/kvm.

Priset per kvadratmeter gör det lättare att jämföra prisskillnader mellan olika kommuner, till exempel var motsvarande pris/kvm i grannkommunerna Vårgårda 13318 kronor, Essunga 7461 kr, Vara 6572 kr, Falköping 8473 kr, Ulricehamn 11349 kr, Borås 16136 kr (Alingsås 20858 kr och Göteborg 36118 kr).

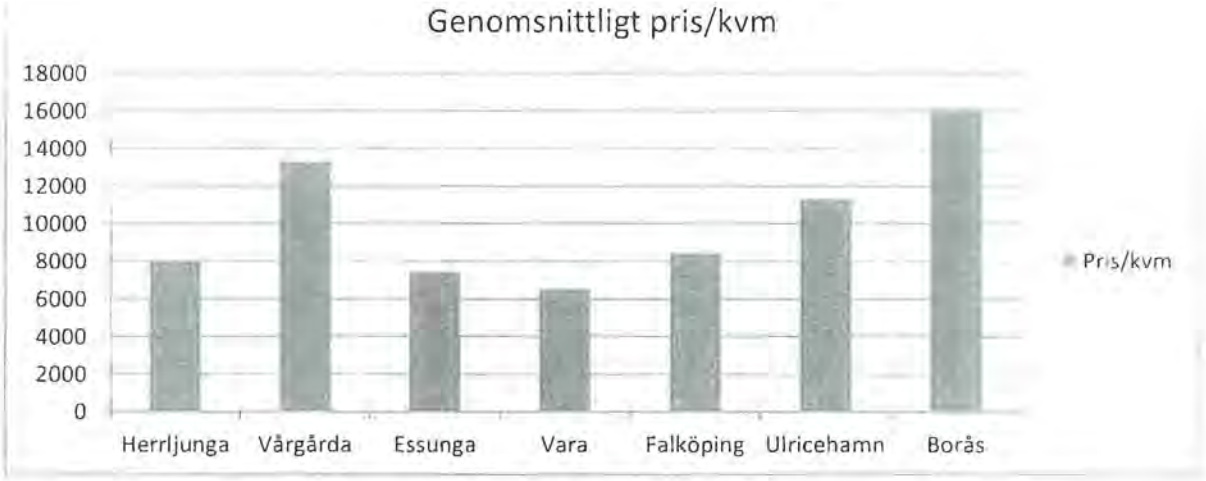

Diagram 9 Källa: Svensk mäklarstatistik

Generellt kan nybyggda villor i Herrljunga idag inte säljas för priser som når upp till byggkostnaden. Att bygga en villa i egen regi är därmed ett långsiktigt projekt även med hänsyn till att driftskostnaderna för en nybyggd villa är lägre än de för en äldre på grund av lägre energiförbrukning.

Efterfrågan

Efterfrågan är dock inte ett statiskt begrepp. Den kan delvis stimuleras med rätt åtgärder som med allt annat utbud av varor och tjänster. God arkitektur, intressanta planlösningar, tilltalande läge med vackra omgivningar, nära tillgång till service och allmänna kommunikationer och låg energiförbrukning är faktorer som kan utnyttjas i marknadsföringen. Att kommunen tillhandahåller god skolundervisning, god tillgång till barnomsorg och äldreomsorg samt ett levande kultur- och föreningsliv likaså. Herrljunga som ort kan erbjuda närhet och småskalighet med småstadskvaliteter till låga boendekostnader med ett centralt läge i regionen som genom järnvägen ger möjlighet att nå en stor del av regionens arbetsmarknad inom en timme.

Marknadsläge

Marknadsläget gör det svårt att bedöma storleken av den reella efterfrågan. Behovet är dock större än den synliga efterfrågan, särskilt ur ett regionalt perspektiv.

När det gäller upplåtelseform är bostadsrätt för lägenheter i flerbostadshus ett obeprövat koncept i Herrljunga där det är svårt att bedöma om marknaden är mottaglig för detta. Hyresrätt eller kooperativ hyresrätt (med en insats som återbetalas vid avflyttning) är alternativ som har prövats och fallit väl ut.

Planberedskap och markreserv

Kommunen har i dagsläget lediga tomter för småhusbebyggelse i alla tätorter men det är i huvudsak lucktomter som finns kvar i de större tätorterna. I Hudene sydost om Herrljunga tätort finns dock en hel gata med sju byggklara tomter sedan flera år. I Herrljunga tätort har en detaljplan för småhusbebyggelse som vann laga kraft 2014 möjliggjort för ca 30 nya tomter, vilka visats relativt stort intresse och antas vara slutsålda inom ett par år.
När det gäller flerbostadshus så finns inga kända byggrätter inom detaljplan i dagsläget, förutom de planer som kommunen just nu arbetar aktivt med eller där byggnation redan påbörjats, vilket gäller två planer i centrala Herrljunga tätort.

Kommunen har en relativt god markreserv i anslutning till tätorterna. För att kommunen ska kunna utvecklas enligt ambitioner för långsiktig hållbarhet så finns det dock anledning att förvärva ytterligare mark i mer strategiska lägen.

Karta över kommunens markreserv 2016-03-03:

KVALITATIV ANALYS – HERRLJUNGAS BOSTADSBEHOV

Bostadsbehov

I Herrljunga finns några definierbara befolkningsgrupper som har särskilda bostadsbehov som inte tillgodoses via bostadsmarknaden och kommunen har ett ansvar för att dessa grupper får möjlighet att leva i goda bostäder.
Det faktum att kommunens befolkning är åldrande och att kommunen kunde hysa över 9800 personer år 1993 visar på att bostadsbeståndet idag är underutnyttjat och att ett generationsskifte i villabebyggelsen inom kommunen kan innebära stora möjligheter för den demografiska utvecklingen.

Särskilda grupper

Äldre	Nyanlända	Ungdomar	Exkluderade
Som analysen över befolkningsutvecklingen och demografin visar, står kommunen inför utmaningen med en åldrande befolkning de kommande tio åren. Även om tendensen har varit att många kommuninvånare föredrar att bo kvar i sitt hem livet ut eller så länge det är möjligt så innebär den ökande kvantiteten av äldre i befolkningen att **bostäder anpassade för äldre måste byggas i större omfattning än vad som gjorts hittills.**	Som omvärldsanalysen pekar på, skapar just nu oroligheter, krig och förföljelse en omfattande migration till Europa och Sverige. Prognoserna är osäkra men det mesta talar för ett fortsatt ökande bostadsbehov för nyanlända under en lång tid framöver. Nationellt diskuteras nu hur en rimlig fördelning mellan landets kommuner kan göras. **Herrljunga behöver ha en beredskap för ett ökat mottagande jämfört med tidigare.**	För Herrljungas del så är det vanligt att unga lämnar kommunen för studier, arbete eller upplevelser på annan ort efter gymnasietiden, en del återvänder sedan vid familjebildning. Men det gäller inte alla och för att kommunen ska kunna behålla de som vill stanna är det viktigt att det finns bostäder till dem. **Ungdomar och unga vuxna är generellt inte en köpstark grupp och efterfrågar därför ofta mindre och billiga hyreslägenheter.**	Det finns alltid en grupp människor som av olika anledningar, så som sjukdom, missbruk eller kriminalitet, inte kan bo i det ordinarie bostadsbeståndet. För denna grupp behöver finnas ett bostadsutbud som är integrerat i samhället utan att negativt påverka kvaliteten i befintliga bostadsområden. **Bostaden är en grund för ett fungerande liv och kommunen bör ha en bostadsreserv i allmännyttan för exkluderade personer.**

Ett särskilt behov som sannolikt kommer att öka den närmsta framtiden sett till utvecklingen i omvärlden är bostäder för *unga nyanlända*, alltså en kombination av två av grupperna beskrivna ovan.

Särskilda bostäder

Bostadsanpassning är ett stöd för personer som har en funktionsnedsättning och som har behov av att ändra sin bostad och närmiljö så att den blir så funktionell som möjligt. Personer som har funktionsnedsättning ska kunna leva som alla andra i sin egen bostad så långt det är möjligt.

I Herrljunga finns **trygghetsboende** på Gäsenegården i Ljung som riktar sig till personer äldre än 70 år. På ett trygghetsboende är boendet en egen lägenhet med hög tillgänglighet samtidigt som det finns gemensamhetsutrymmen för social samvaro samt bemannas av personal under begränsade tider.

I Herrljunga kommun finns olika **särskilda boende tillgängliga för äldre**, så kallat vård- och omsorgsboende, så som **vårdboende** och **korttidsplats**.

Personer med en funktionsnedsättning och ett omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov kan ha rätt till **bostad med särskild service**. Det finns två nivåer av service: Gruppbostad eller Servicebostad. **Gruppbostad** är avsett för personer som har omfattande behov av stöd och service, med närvaro av personal dygnet runt. Boendeformen är organiserad så att ett mindre antal lägenheter är grupperade kring gemensamma utrymmen. **Servicebostad** passar personer som inte behöver så omfattande stöd som ges i gruppbostäder. Organiseras med ett antal lägenheter som har tillgång till gemensam service och personal inom ett nära gångavstånd.

Ibland kan det bli så att barn och ungdomar, under kortare eller längre perioder inte kan bo hos sina föräldrar – de kan behöva bo i en annan familj, i ett så kallat **familjehem**.

Herrljunga kommun har två **boenden (HVB) för ensamkommande barn**, ett i Herrljunga tätort och ett i Ljung. Boendena är avsedda för ungdomar mellan 15-17 år. I nuläget är boendena inriktade på olika skeden i asylprocessen (före/efter PUT – permanent uppehållstillstånd) men detta är något flexibelt inför framtiden.

Kommunala bostadsbolagets roll

Den 1 januari 2011 trädde en ny lag om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag i kraft. Den innebär att bostadsföretagen måste drivas enligt affärsmässiga principer, men i kombination med samhällsansvar.

Herrljungabostäder AB är kommunens allmännyttiga bostadsaktiebolag och följande framgår av ägardirektiven antagna i Kommunfullmäktige 2012-12-11 § 156:

Verksamhetsmål

- Bolagets fastighetsbestånd ska präglas av ett brett utbud med hyresrätter och med stor valfrihet beträffande storlek, standard och läge.
- För att uppnå valfrihet för de boende kan, i begränsad omfattning, även försäljning och ombildning till bostadsrätt genomföras liksom bildande av så kallade kooperativ hyresrätt.
- Bolaget ska främja byggande av flerbostadshus och förtätning av centralorterna.
- Bolaget ska med sitt fastighetsbestånd vara en del i det kommunala mottagandet av nyanlända flyktingfamiljer och ensamkommande barn, i syfte att öka integrationen.
- Alternativa energikällor så som t.ex. solceller, ska användas som energialstrande komplement i alla de fall där så är rimligt och möjligt.
- Byggnader ska utformas i enlighet med av kommunfullmäktige antagna riktlinjer för bostadsförsörjning.
- Herrljungabostäder verkar för att bostäder anpassas i enlighet med socialtjänstlagens krav.

Exempel på en utbyggnadstakt för att uppfylla målen

– möjligt bostadsbyggande åren 2015-2020 i linje med visionen Växtkraft 10 000

Nedan sammanställning visar på att det i kommunen finns goda möjligheter att bygga för den önskvärda befolkningsutvecklingen. Tidsplanen i tabellen utgår dock ifrån "best case scenario" och kräver dessutom utökade resurser för handläggning (uppskattningsvis en tredubbling av befintliga personalresurser). Med befintliga resurser kan planen användas som stöd för prioriteringar. Föreslagna områden har valts ut med hänsyn till både begränsande faktorer, såsom markägande och detaljplanestatus, och drivande faktorer, såsom marknadsintresse och politisk vilja, samt utifrån de mål och riktlinjer för hållbar utveckling som utgör kärnan i detta förslag till riktlinjer för bostadsförsörjning

Pp=Planprogram Dp=Detaljplan Ex=Exploatering By=Byggnation
FBH=Flerbostadshus MBH=Markbostadshus Blandat=Blandat V=Villa

Herrljunga

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
Linden	Ex	By					20	FBH
Horsby etapp1	Ex	By	By				Ca 25	V/MBH
Horsby etapp2			Dp	Ex	By	By	Ca 20	V/MBH
Styrbjörn	Dp	By					Ca 10	FBH
Lyckan	Dp/By	By?	By?	By?	By?	By?	Ca 20	FBH
Parkgatorna		Pp/Dp	Ex	By	By		Ca 40-60	FBH
Vreta etapp1		Pp	Dp	Ex	By		Ca 20	V/MBH
Vreta etapp2		Pp		Dp	Ex	By	Ca 40	MBH
Vreta etapp3		Pp			Dp	Ex	Ca 50	FBH

Ljung- Annelund

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
Klövervägen		Dp	Ex	By			4-6	FBH
Hjältes väg		Dp	Ex	By			2-5	MBH
Havrevägen		Ex	By				8	V
Mörlanda park"		Pp	Dp	Ex	By	By	8-24	Blandat
Parkvägen södra			Pp	Dp	Ex	By	10-30	Blandat

Hudene

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
Trollabo etapp1	By	By	By				7	V
Trollabo etapp2			Ex	By	By		10	V
Trollabo etapp3					Ex	By	16	V

Molla

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
Kyrke			Pp	Dp	Ex	By	>80	Blandat

Od

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
Prästegården 1:5		Dp?	Ex	By			4-8	MBH
Stenlyckan 1 o 2			Dp?	Ex	By	By	13	V/MBH
Holmen (Od 6:2)				Dp?	Ex	By	5	MBH
Sannum Sjövy"		By	By	By	By	By	16	V/MBH

Eggvena, Eriksberg, Fåglavik, Remmene samt övrig landsbygd

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
	By	By	By	By	By	By	20?	V

Områdenas lokalisering finns schematiskt redovisad i kartbilaga.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING

2016-02-11
KS 64/2016 101
Sid 1 av 1

BILAGA

Vision 2035 (Vision 2041) Framtid Herrljunga – Herrljunga På Spåret ☺

En Vision ska vara framåtsyftande och ha "bäring" på flera mandatperioder.
Hur jobba med Vision 2035 – Övergripande mål – Prioriterade mål – Målmodellen?
Förslag!

Arbetsprocess för Vision 2035

	Vad?	När?	Vem?	Hur?
1	Utvärdering av Vision Våga-Vilja-Växa (2020), genomförande och bedömning måluppfyllelse	Feb – maj 2017	Intern/Extern	Enkät/Intervju Medborgardialog
2	Redovisning resultat av utvärdering Vision Våga-Vilja-Växa (2020) Förslag till metod och genomförande av arbetet med Vision 2035.	Oktober 2017	Intern/Extern	Rapport Föredragning Digitalt
3	Beslut om att starta arbetet med Vision 2035	December 2017	Intern/Extern	Enligt förslag och beslut
4	Arbete med framtagande av Vision 2035 (Val sept 2018) (Ny mandatperiod 2019)	Februari 2018 – Februari 2019	Intern/Extern	Enligt förslag och beslut
5	Redovisning och fastställande av Vision 2035, Mål och Målmodell	Mars 2019	Intern/Extern	Enligt förslag och beslut
6	Framtagande av Handlingsplan för genomförande av Vision 2035	Sept 2019	Intern/Extern	I enlighet med beslut
7	Vision 2035 kan börja gälla från och med verksamhetsåret 2020	Jan 2020	Intern/Extern	Enligt förslag och beslut

Herrljunga kommun, Box 201, 524 23 Herrljunga
Telefon 0513-170 00 • Telefax 0513-171 33

Besöksadress Torget 1, Herrljunga
org.nummer 212000-1520 • www.herrljunga.se